

ГРАЂЕВИНСКА – ТЕХНИЧКА ШКОЛА

„НЕИМАР“ – НИШ

Школски програм

За период 2022. – 2026. године

1. УВОДНИ ДЕО

Школски програм је документ на основу кога се остварује основно и средње образовање и васпитање у свакој школи. То је обавезан документ сваке појединачне школе, на основу ког се остварује образовно-васпитни рад, односно реализује процес учења, остварују исходи и стандарди постигнућа, према потребама ученика.

Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање, успоставља организациону структуру засновану на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева.

Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, и задовољавање општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно другог законског заступника и локалне самоуправе, а у складу са оптималним могућностима школе. Школски програм се доноси на основу плана и програма наставе и учења, а узимајући у обзир развојни план школе.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Начела израде школског програма

1. Усмереност на процесе и исходе учења;
2. Заснованост на стандардима, уз системско праћење и процењивање квалитета програма;
3. Уважавање узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
4. Хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
5. Поштовање индивидуалних разлика међу ученицима (начин учења, брзина напредовања и могућност личног избора у слободним активностима);
6. Заснованост на кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
7. Уважавање искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
8. Развијање позитивног односа ученика према школи и учењу, подстицање интересовања за учење и образовање у току целог живота;
9. Коришћење позитивне повратне информације, похвале и награде као средство за мотивисање ученика.

Школски програм 2022/2026

Израда Школског програма Грађевинске техничке школе „НЕИМАР“ из Ниша, реализована је на основу одредби закона, Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о средњем образовању, подзаконских прописа и општих аката школе, а у складу са Развојним планом школе и резултатима самовредновања рада.

Школски програм Грађевинске – техничке школе „НЕИМАР“ пружа све релевантне информације о образовним профилима и начину образовања и васпитања у школи, који су усмерени на остваривање, како општих циљева и задатака образовања, тако и развијање стручних компетенција, специфичних за образовне профиле за које се наши ученици школују, кроз остваривање наставних садржаја прописаних наставним плановима и програмима и кроз ваннаставне активности.

Школски програм Грађевинске – техничке школе „НЕИМАР“ ће се допуњавати и мењати анексима како би био усклађен са потребама наших ученика. Очекиване су измене наставних планова и програма образовних профила који се реализују у школи, а све у циљу задовољавања потреба нашег друштва и тржишта рада.

Делатност школе

Основна делатност школе је опште средње стручно образовање, а у оквиру проширене делатности, школа је регистрована и за обуку одраслих.

Школа обавља образовно- васпитну делатност остваривањем наставног плана и програма стручне школе за подручје рада Грађевинарство и геодезија

Основна делатност : ОБРАЗОВАЊЕ 85.31 – Средње стручно образовање

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ ЗА КОЈЕ ЈЕ ШКОЛА ВЕРИФИКОВАНА

Подручје рада: Геодезија и грађевинарство	
IV СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	
Грађевински техничар-геометар	022-05-329/94-03, 26.3.2015.
Архитектонски техничар	022-05-329/94-03, 14.6.2016.
Грађевински техничар	022-05-329/94-03, 11.6.2020.
Грађевински техничар за лабораторијска испитивања	022-05-329/94-03, 03.6.2005.
Грађевински техничар за хидроградњу	022-05-329/94-03, 03.6.2005.
III СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	
Декоратер зидних површина	022-05-329/94-03, 25.5.1994.
Стаклорезац	022-05-329/94-03, 25.5.1994.
Хидрограђенар	022-05-329/94-03, 25.5.1994.
Подоплагач облога	022-05-329/94-03, 25.5.1994.
Руковалац грађевинском механизацијом	022-05-329/94-03, 22.1.2021.
Керамичар- терацер-пећар	022-05-329/94-03, 25.5.1994.
Грађевински лаборант	022-05-329/94-03, 03.6.2005.
Монтер суве градње	Започета верификација 2006. године, још увек нема решења о верификацији
Оператер основних грађевинских радова	Започет процес верификације
Проширена делатност	022-05-329/94-03, 20.9.2009.

Школа може да обавља и споредну делатност и то:

-41.20 изградња стамбених и нестамбених зграда

Ова делатност обухвата изградњу свих врста зграда

-23.61 производња производа од бетона намењених за грађевинарство

Ова делатност обухвата производњу грађевинских елемената за високоградњу и нискоградњу, од бетона, цемента или вештачког камена.

-25.11 производња металних конструкција и делова конструкција

Ова делатност обухвата производњу металних конструкција за грађевинарство

-71.11 архитектонска делатност и пројектовање

Ова делатност обухвата израду нацрта и планова програма

-71.12 инжењерске делатности и техничко саветовање

Ова делатност обухвата геодетске активности, геодетско премеравање граница и терена, хидролошко мерење, подземна мерења, пружање картографских информација

-71.20 техничко испитивање и анализа

Ова делатност обухвата испитивање физичких карактеристика и отпорности материјала, као што су чврстина, дебљина, трајност и радиоактивност.

Решењем Министарства просвете бр. **022-05-329/94-03 од 20.9.2006. године** верификована је и проширена делатност.

85.59- Реализација следећих обука за одрасле

- стручне обуке из верификованог подручја рада
- обуке из страних језика, информационих технологија, пројектно планирање
- обуке из области предузетништва и базичне вештине из области пословне администрације
- оспособљавање и усавршавање кадрова за организацију и реализацију обука за одрасле

Школа може да остварује програме обука, у складу са потребама тржишта.

Лична карта школе

Назив школе: Грађевинска техничка школа „НЕИМАР“ – Ниш

Адреса: ул.Београдска 18, Ниш

Фејсбук и инстаграм страница: gtsneimar

Е – маил: gtsneimar@gmail.com

Директор школе: Сретен Васић

Телефони: 018/ 251 063, 251-685, 292-093, 251-091

Факс: 018/ 251-685

Шифра делатности: 85.32

Матични број: 07174675

ПИБ: 101859125

Текући рачун: 840 – 1657660-47

Општа организација рада школе

Образовно - васпитни рад организован је по утврђеном Плану и програму, а одвија се у оквиру 16 одељења одељењима трећег и четвртог степена стручности. Општу организацију и њено деловање поставља директор школе. За стручно руковођење у оквиру унутрашњег руковођења школом (настава, остали облици образовно – васпитног рада, саветодавни рад са ученицима) задужени су директор школе, организатор практичне наставе и психолог школе. Поједини организациони послови одвијају се и уз помоћ стручних актива и тимова.

Материјално – технички и просторни услови рада

Школски простор школе састоји се из главне и помоћне зграде као и дворишта. Предметна настава се одвија у 15 учионица опште намене и три кабинета за информатику и рачунарство и једном мултимедијалном кабинету. У овој згради смештена је читаоница и библиотека школе са преко 8500 књига, као и Центар за континуирано образовање одраслих, а у једном делу и Ученичка задруга. У помоћној згради се налазе кабинети, лабораторија за грађевинска испитивања, физкултурна сала као и радионице за практичну наставу. Поред помоћне зграде, налази се терен за спортове као што су мали фудбал, рукомет, одбојка и кошарка. У школи ради 55 наставника, психолог, шеф рачуноводства, 2 домара – ложача, координатор Центра за образовање одраслих као и 9 помоћних радника на одржавању хигијене. Систематизацијом је предвиђен и техничар за одржавање објекта као и техничар за одржавање рачунара.

Подаци о ученицима

Упис ученика врши се у складу са одредбама Закона о средњем образовању и васпитању и Правилника о упису ученика у средњу школу. Од школске 2022/2023 очекујемо упис 5 одељења, што би укупно представљало 16 одељења распоређених у једном подручју рада (геодезија и грађевинарство) и то:

IV степен-архитектонски техничар, грађевински техничар, геодетски техничар-геометар; III степен - руковалац грађевинском механизацијом и оператер основних грађевинских радова

2. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Специфични циљеви:

- Развијање кључних стручних компетенција код ученика неопходних за даље образовање и самостално учење, у складу са начелима перманентног усавршавања и доживотног учења, као и за његову активну улогу у савременом друштву;
- Оспособљавање ученика за одговорно обављање поверених му послова у области грађевинарства и геодезије.

Општи циљеви:

- Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- Стицање квалитетних знања, вештина и животних ставова као и формирање језичке, математичке, научне, техничке, информатичке и културне писмености неопходне за живот и рад у савременом друштву;
- Оспособљавање ученика да постане квалитетан стручњак-мајстор свог заната, да се укључи у свет рада, омогућавање наставка школовања као и могућност за доквалификацију или преквалификацију;
- Неговање хуманих вредности, доприношење стварању друштва заснованог на знању и хуманости што је темељ укупног и одрживог развоја друштва у целини;
- Мотивисање ученика за стицање знања у складу са њиховим индивидуалним карактеристикама, омогућавајући им активну улогу у наставном процесу, у којој ће наставник бити спреман да уложи лични труд сталним стручним усавршавањем и примењујући савремене наставне методе;
- Развијање и неговање позитивне и мотивишуће климе сарадње између ученика и наставника, која доприноси развоју међусобног разумевања и уважавања на принципима правичности и одговорности;
- Унапређивање самосталног рада ученика кроз процес практичне наставе и неговање културе рада;
- Подстицање вршњачке медијације како у образовном смислу тако и у васпитном погледу;
- Неговање отвореног става за сарадњу са регионима у заједничким пројектима;
- Стицање знања, вештина, ставова и вредности неопходних за складан психофизички развој и очување и унапређивање здравља ученика;

– Развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике;

– Развијање свести о државној и националној припадности, неговање сопствене традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина, етничких заједница, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

– Развој и поштовање расне, културне, језичке, полне, родне и узрасне равноправности и уопште остваривања права на различитост;

– Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства, као и подстицање индивидуалне одговорности, развој свести о себи и способности самовредновања;

– Формирање радних навика као и стицање навика за тачност, уредност, педантност, толерантност, стрпљивост, љубазност и културно опхођење са потенцијалним клијентима и радним окружењем уопште;

– Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, развоју потребе за целоживотним учењем у професионалном раду и свакодневном животу.

3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ

Грађевинска техничка школа „Неимар“ је школа средњег стручног образовања и васпитања у трајању од три и четири године. Наставни програми образовања и васпитања остварују се на српском језику и настава се одвија у једној смени. Одељења се означавају словима која се односе на занимање и бројевима.

У школи се образују и ванредни ученици.

Школским програмом Грађевинске техничке школе „Неимар“ предвиђа се стручно образовање ученика у подручју рада грађевинарства и геодезије и то за следеће образовне профиле:

Четворогодишњи образовни профили

1. Архитектонски техничар
2. Грађевински техничар
3. Геодетски техничар

Школски програм 2022/2026

Грађевински техничар

Остваривање програма по недељама	Први разред	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
Разредно-часовна настава	35	34	34	31
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Настава у блоку	2	3	3	3
Матурски испит				3
УКУПНО РАДНИХ НЕДЕЉА	39	39	39	39

Архитектонски техничар, геодетски техничар

Остваривање програма по недељама	Први разред	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
Разредно-часовна настава	35	34	34	31
Обавезне ваннаставне активности	2	3	3	3
Настава у блоку	2	2	2	2
Матурски испит				3
УКУПНО РАДНИХ НЕДЕЉА	39	39	39	39

Трогодишњи образовни профили

1. Руковалац грађевинском механизацијом
2. Оператер основних грађевинских радова

Школски програм 2022/2026

Руковалац грађевинском механизацијом и оператер основних грађевинских радова

<i>Остваривање програма по недељама</i>	<i>Први разред</i>	<i>Други разред</i>	<i>Трећи разред</i>
Разредно-часовна настава	35	35	31
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Настава у блоку	2	2	3
Завршни испит			3
УКУПНО РАДНИХ НЕДЕЉА	39	39	39

4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

Школски програм 2022/2026

Образовни профил: Архитектонски техничар

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																									
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																									
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Σ														
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	19	2		665	70			10				340					12					408					10					310					1723	70				1793
1 Српски језик и књижевност	3			105				3				102				3					102					3					93					402					402	
1.1 _____ језик и књижевност*	3			105				3				102				3					102					2					93					402					402	
2 Српски као нематерњи језик*	2			70				2				68				2					68					2					62					268					268	
3 Страни језик	2			70				2				68				2					68					2					62					268					268	
4 Физичко васпитање	2			70				2				68				2					68					2					62					268					268	
5 Математика	3			105				3				102				3					102					3					93					402					402	
6 Рачунарство и информатика		2			70																														70	70						
7 Историја	2			70																															70	70						
8 Ликовна култура	1			35																															35	35						
9 Географија	2			70																															70	70						
10 Хемија	2			70																															70	70						
11 Биологија	2			70																															70	70						
12 Социологија са правима грађана																2					68														68	68						
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1			35				1				34				3					102					3					93				264	264						
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1				34				1					34					1					31				134	134						
2 Изборни предмети **																				2										62				130	130							
Укупно A1+B	20	2		700	70			11				374				13					442				11					341				1857	1927							
Укупно		22			770			11				374				13 (15")					442 (510")				11 (13")					341 (403")				1927 (2057")								

Школски програм 2022/2026

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ												
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	4			175	140		60	8	13			272	442		90	7	10			238	340		90	6	13			186	403		90	871	1325		330	2526
1 Грађевински материјали	2				70			12																					70			12	82				
2 Физика	2				70				2			68																	138				138				
3 Нацртна геометрија и техничко цртање	2				70		30		2			68	30														138		60	198							
4 Грађевинске конструкције	1	2			35	70		18	1	3		34	102	30	1	2		34	68									103	240		48	391					
5 Слободноручно цртање									2			68															68			68							
6 Историја архитектуре								2				68														68				68							
7 Апликативни рачунарски програми								4				136			2			68									204				204						
8 Статика и отпорност материјала								1	2		34	68		1	1		34	34									68	102			170						
9 Основе геодезије								1				34		30													34			30	64						
10 Технологија грађевинских радова								1				34		2	1		68	34	30	1	2		31	62	60	133	96		90	319							
11 Разрада пројекта														1	3		34	102	60	1	3		31	93		65	195		60	320							
12 Армиранобетонске конструкције														1	2		34	68		1	2	31	62		65	130			195								
13 Монтажне конструкције														1	2		31	62		1	2	31	62		31	62			93								
14 Кућне инсталације														1	2		31	62		1	2	31	62		31	62			93								
15 Урбанизам														1			31								30	31			30	61							
16 Предузетништво																2						62				62			62								
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ													2			68			2			62							130				130				
1 Изборни предмети													2			68			2			62							130				130				
2 Укупно А2+Б	5	4			175	140		60	8	13			272	442		90	6	11			204	374		90	6	13			186	403		90	837	1359		330	2526
Укупно					9			375				21				804	17				668			19					679			2526	2526				

Напомена: ** Уколико ученик изабере све стручне изборне предмете

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1	*Основе нискоградње			2	2
2	*Основе комуналне хидротехнике			2	2
3	*Савремена архитектура			1	1
4	*Просторна композиција			1	1
5	Ентеријери				2
6	**Перспектива				2
7	Енергетска ефикасност објекта				2

Школски програм 2022/2026

Образовни профил: Грађевински техничар

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО														
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње														
	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Σ						
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	18	2		630	70			11			374			12			408			10			310			1722	70			1792	
1 Српски језик и књижевност	3			105				3			102			3			102			3			93			402				402	
1.1 _____ језик и књижевност*	3			105				3			102			3			102			2			93			402				402	
2 Српски као нематерњи језик*	2			70				2			68			2			68			2			62			268				268	
3 Страни језик	2			70				2			68			2			68			2			62			268				268	
4 Физичко васпитање	2			70				2			68			2			68			2			62			268				268	
5 Математика	3			105				3			102			3			102			3			93			402				402	
6 Рачунарство и информатика		2			70																						70			70	
7 Историја	2			70																						70				70	
8 Ликовна култура								1			34															34				34	
9 Географија	2			70																						70				70	
10 Хемија	2			70																						70				70	
11 Биологија	2			70																						70				70	
12 Социологија са правима грађана														2			68									68				68	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35				1			34			3			102			3			93			264				264	
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			34			1			34			1			31			134				134	
2 Изборни предмети **														2			68			2			62			130				130	
Укупно А1+Б	19	2		665	70			12			408			13			442			11			341			1856	70			1926	
Укупно		21			735				12			408				13	(15 ^{**})		442	(510 ^{**})		11	(13 ^{**})		341	(403 ^{**})			1926	(2056 ^{**})	

Школски програм 2022/2026

Образовни профил: геодетски техничар-геометар

I Наставни план - ГЕОДЕТСКИ ТЕХНИЧАР - ГЕОМЕТАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																	
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																	
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	0	560	70	0	0	12	0	0	420	0	0	0	10	0	0	350	0	0	0	12	0	0	384	0	0	0	1714	70	0	0	1784	
1. Српски језик и књижевност	3			105				3			105				3			105				3			96				411				411	
1.1 језик и књижевност																																		
2. Српски језик као нематерњи језик																																		
3. Страни језик	2			70				2			70				2			70				2			64				274				274	
4. Физичко васпитање	2			70				2			70				2			70				2			64				274				274	
5. Математика	3			105				3			105				3			105				3			96				411				411	
6. Физика	2			70				2			70																		140				140	
8. Рачунарство и информатика		2			70																							70				70		
9. Географија	2			70																								70				70		
10. Историја	2			70																								70				70		
11. Друштвено уређење															2										64				64				64	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	7	0	210	245	0	60	5	12	0	175	420	0	60	9	10	0	315	350	0	60	8	9	0	256	288	0	60	956	1303	0	240	2499	
12. Примењена географија	2			70																								70				70		
13. Нацртна геометрија	1	1		35	35																							35	35			70		
14. Техничко цртање		2			70			2			70																	140				140		
15. Геодезија	3			105				5			175				3			105				2			64				449				449	
16. Геодетска мерења и рачунања		4			140		60	8			280		60		6			210		60		4			128		60		758		240		998	
17. Техничка обрада у премери								2			70					2		70					2		64				204				204	
18. Примењена геодезија														3				105				3			96				201				201	
19. Геодетски планови														1	1			35	35			1	1		32	32			67	67			134	
20. Катастар непокретности и уређење земљишне територије														2	1			70	35									70	35			105		
21. Фотограмetriја																						2			64				64				64	
22. Предузетништво																	2									64				64				64
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	35	0	0	0	3	0	0	105	0	0	0	3	0	0	105	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	341	0	0	0	341	
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35				1			35				1			32				137				137	
2. Изборни предмети према програму образовног профила								2			70				2			70				2			64				204				204	
Укупно A1+A2+B	23	9	0	805	315	0	60	20	12	0	700	420	0	60	22	10	0	770	350	0	60	23	9	0	736	288	0	60	3011	1373	0	240	4624	
Укупно	32			1180				32				1180				32				1084				4624										

Школски програм 2022/2026

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ГЕОДЕТСКИ ТЕХНИЧАР – ГЕОМЕТАР 1. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ГЕОДЕТСКИ ТЕХНИЧАР – ГЕОМЕТАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																				
	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Т	В	П	Б	Σ																
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	0	0	560	70	0	0	12	0	0	0	420	0	0	0	10	0	0	0	350	0	0	0	12	0	0	0	384	0	0	0	1714	70	0	0	1784
1. Српски језик и књижевност	3				105				3				105				3				105				3				96				411				411
1.1 јеzik и књижевност*	3				105				3				105				3				105				3				96				411				411
2. Српски као неметарни језик*	2				70				2				70				2				70				2				64				274				274
3. Страни језик	2				70				2				70				2				70				2				64				274				274
4. Физичко васпитање	2				70				2				70				2				70				2				64				274				274
5. Математика	3				105				3				105				3				105				3				96				411				411
6. Физика	2				70				2				70				2				70				2				64				274				274
7. Рачунарство и информатика		2				70																											140				140
8. Географија	2				70																									70			70				70
9. Историја	2				70																									70			70				70
10. Социологија са временом грађани																														70			70				70
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	0	35	0	0	0	3	0	0	0	105	0	0	0	3	0	0	0	105	0	0	0	3	0	0	0	96	0	0	0	341	0	0	0	341
1. Грађанско васпитање / Верски васпитање	1				35				1				35				1				35				1				32				137				137
2. Изборни предмет према програму образовног профила**									2				70				2				70				2				64				204				204
Укупно A1+A2	19				565				13				420				11				385				13				416				1921				1921

Напомена: * За ученике који не могу слушати на матерњем језику или које не знају
 ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

о и прес
ове
активн
аментн
иносу
ницима
е
и његов
према з
ичке ис
прибор
рема и

2. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ГЕОДЕТСКИ ТЕХНИЧАР-ГЕОМЕТАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО			
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње	
	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б	Т	Б
БЕ-ОБРАЗОВНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ																				
1. Начрта геометрија	1	1	35	35																
2. Техничко цртање	2		70	70																
3. Геометрија	4		140	140	4				3											
4. Геометрија мерена и рачунања			175	60	70	245	60	70	6	210	60									
5. Пројекција географије					2															
6. Техничка обрада у пројекту					2															
7. Припадња геометрија																				
8. Геометријски планови																				
9. Катастар непокретности и уређење земљишне територије																				
10. Фото рамејерија																				
11. Предузетничтво																				
БЕ-ИЗВОЈНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА																				
1. Изборни предмети према програму образовног профила	5	8	175	280	60	60	60	60	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Укупно БЕ-БЕ2	13		515		17		725**		19		725**		17		604		668**		2399	
Укупно																				
Напомена: ** Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета																				

Школски програм 2022/2026

Образовни профил: Руковалац грађевинском механизацијом

План наставе и учења – РУКОВАЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО															
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње															
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2		420	70			11				385				6				186				960	70			1030
1. Српски језик и књижевност	3			105				2				70				2				62				237				237
1.1. _____ језик и књижевност*	3			105				2				70				2				62				237				237
2. Српски као нематерњи језик*	2			70				2				70				2				62				202				202
3. Страни језик	2			70				2				70				1				31				140				140
4. Физичко васпитање	2			70				2				70				2				62				202				202
5. Математика	2			70				2				70				1				31				171				171
6. Рачунарство и информатика		2			70																				70			70
7. Екологија и заштита животне средине	1			35																				35				35
8. Ликовна култура								1				35												35				35
9. Географија								1				35												35				35
10. Историја	2			70																				70				70
11. Социологија са правима грађана								1				35												35				35
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35				2				70				2				62				167				167
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1				35				1				31				101				101
2. Изборни програм према програму образовног профила**								1				35				1				31				66				66
Укупно A1 +A2	13	2		455	70			12				420				7				217				1061	70			1131
								(13**)				(455**)				(8**)				(248**)				(1127**)				(1197**)
Укупно	15		525		12 (**13)				420(455**)				7 (8**)		217 (248**)				1131 (1197**)									

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Школски програм 2022/2026

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

За образовни профил: РУКОВАЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО					
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7	3	6	245	105	210	60	6	1	12	210	35	420	60	8		18	248		558	90	672	140	1188	210	2241	
1. Физика	2			70																					70	70	
2. Техничко цртање са читањем планова		2			70																				70	70	
3. Грађевински материјали	2			70																					70	70	
4. Грађевинске конструкције	1	1		35	35			1	1		35	35													70	70	140
5. Грађевинска механизација								2			70				2			62							132	132	
6. Организација грађења															2			62							62	62	
7. Технологија занимања	2			70				3			105				2			62							237	237	
8. Практична настава			6			210	60			12			420	60			18			558	90				1188	210	1398
9. Предузетништво															2			62							62	62	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			35				2			31							66	66	
1. Изборни програм образовног профила**								1			35				1			31							66	66	
Укупно А2+Б	7	3	6	245	105	210	60	6 (**7)	1	12	210 (**245)	35	420	60	8 (**9)		18	248 (**217)		558	90	703 (**769)	140	1188	210	2241 (**2307)	
Укупно А2+Б	16			620				19 (**20)			725 (**760)				26 (**27)			896 (**927)				2241 (**2307)					

Напомена: ** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Р Ново

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

За образовни профил: РУКОВОЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО					
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно		годишње															
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ									
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7	3	6	245	105	210	60	60	6	1	12	210	35	420	60	60	18	248	558	90	672	140	1188	210	2241	70	70	70	140	2241												
1. Физика	2			70																								70				70										
2. Техничко цртање са читањем планова	2			70																								70				70										
3. Грађевински материјали	2			70																								70				70										
4. Грађевинске конструкције	1	1		35	35			1	1		35	35															70				140											
5. Грађевинска механизација								2			70								2				62								62											
6. Организација грађења																			2				62								62											
7. Технологија занимања	2			70				3			105								2				62				237				237											
8. Практична настава			6							12																					1398											
9. Предузетништво																			2				62								62											
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ																																										
1. Изборни програм образовног профила**												35							2				31								66											
												35							1				31								66											
Укупно A2+B	7	3	6	245	105	210	60	60	6	1	12	210	35	420	60	60	18	248	558	90	703	140	1188	210	2241	70	70	70	140	2241												
Укупно A2+B	16			620				19			725				725				26				896				2241				2241 (**2307)											

Напомена: ** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

План наставе и учења – РУКОВАЛАЦ ГРАЂЕВИНСКОМ МЕХАНИЗАЦИЈОМ

	I РАЗРЕД			II РАЗРЕД			III РАЗРЕД			УКУПНО		
	недељно			недељно			недељно			недељно		
	Т	В	ПНБ	Т	В	ПНБ	Т	В	ПНБ	Т	В	ПНБ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2	420	70	11	385	186	960	70	1030		
1. Српски језик и књижевност	3		105		2	70		237		237		
1.1. _____ језик и књижевност*	3		105		2	70		237		237		
2. Српски као нематерњи језик*	2		70		2	70		202		202		
3. Страни језик	2		70		2	70		140		140		
4. Физичко васпитање	2		70		2	70		202		202		
5. Математика	2		70		2	70		171		171		
6. Рачунарство и информатика	2		70		2	70		70		70		
7. Екологија и заштита животне средине	1		35					35		35		
8. Ликовна култура					1	35		35		35		
9. Географија					1	35		35		35		
10. Историја	2		70					70		70		
11. Социологија са правима грађана					1	35		35		35		
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		35		2	70		167		167		
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		35		1	35		101		101		
2. Изборни програм према програму образовног профила**					1	35		66		66		
Укупно A1+A2	13	2	455	70	12	420	217	1061	70	1131		
Укупно	15		525		12	420	217	1131		1131		
					12	455**	217	1131		1131		
					7	248**	217	1131		1131		
					7	248**	217	1131		1131		

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Образовни профил: Оператер основних грађевинских радова

Страна 350 – Број 7

Гласник

ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
За образовни профил: ОПЕРАТЕР ОСНОВНИХ ГРАЂЕВИНСКИХ РАДОВА

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО							
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно		годишње																	
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ							
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	8	3	6	280	105	210	60	6	1	12	210	35	420	60	6	18	186		558	90																								
1. Физика	2			70																																					70			
2. Техничко цртање са читањем планова	2			70																																					70			
3. Грађевински материјали	2			70																																					70			
4. Грађевинске конструкције	1	1		35	35							1	1	35	35																										70			
5. Статика																																									70			
6. Организација грађења												2		70																												70		
7. Технологија рада са практичном наставом	3	6	105	210	60	3	12	105	420	60	2	18	62	558	90	62																									62			
8. Предузетништво												2		62																											62			
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ												1		35																											66			
1. Изборни програм образовног профила**												1		35																										66				
Укупно А2+Б	8	3	6	280	105	210	60	6	1	12	210	35	420	60	6	18	186		558	90																						606		
Укупно А2+Б																											17	445	19	(**20)	725	(**760)	24	(**25)	834	(**865)							2214	(**2280)

Напомена: ** Ученик бира програм са листе оштреобразовних или стручних изборних програма

План наставе и учења – ОПЕРАТЕР ОСНОВНИХ ГРАЂЕВИНСКИХ РАДОВА

	I РАЗРЕД										II РАЗРЕД										III РАЗРЕД										УКУПНО									
	недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње					недељно					годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
А1: ОБАВЕЗНИ ОШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2		420	70						11				385							6				186				960	70			1030						
1. Српски језик и књижевност	3			105							2				70							2				62				237				237						
1.1. _____ језик и књижевност*	3			105							2				70							2				62				202				202						
2. Српски као нематеријални језик*	2			70							2				70							1				31				140				140						
3. Страни језик	2			70							2				70							2				62				202				202						
4. Физичко васпитање	2			70							2				70							1				31				171				171						
5. Математика	2			70							2				70							1				31				70				70						
6. Рачунарство и информатика	1			35																									35				35							
7. Екологија и заштита животне средине	1			35							1				35							1				35				35				35						
8. Ликовна култура											1				35							1				35				70				70						
9. Географија	2			70							1				35							1				35				35				35						
10. Историја											1				35							1				35				167				167						
11. Социологија са правима грађана	1			35							2				70							2				62				101				101						
А2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35							1				35							1				31				66				66						
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35							1				35							1				31				66				66						
2. Изборни предмет према програму образовног профила**	13	2		455	70						12				420							7				217				1061				1131						
Укупно А1 + А2	15			525							12				420							7				217				1131				1131						
Укупно											12				420							7				217				1131				1131						
											12				420							7				217				1131				1131						

Напомена: * За ученике које наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних опшћеобразовних или стручних предмета

5. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОМ РАДУ

Планирање наставе и образовно - васпитног рада обухвата годишње/глобалне планове рада који су саставни део Годишњег плана рада школе, а према важећем Правилнику о стандардима квалитета рада. Глобални план представља основ за израду месечних планова као и корелације међу предметима.

Начинима на којима се реализују сви облици рада у школи, употребом савремених наставних метода, дидактичких материјала, бројним активностима наставника и ученика омогућује се остваривање свих принципа, циљева и исхода образовања прописаних Законом о основама система образовања и васпитања.

Начин остваривања принципа у образовно – васпитном раду

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- 1) Једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;
- 2) Усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;
- 3) Поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- 4) Висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- 5) Целоживотно учење, које укључује све облике учења, и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;

6) образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;

7) Професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;

8) Хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);

9) Демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;

10) Аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1) Сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;

2) Подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;

3) Идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама;

4) Могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;

5) Смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања;

- 6) Каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;
- 7) Остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;
- 8) Сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.

Начин остваривања циљева у образовно – васпитном раду

Циљ образовања и васпитања у средње стручној школи је да се путем стицања функционалних знања, овладавања вештинама, формирања ставова и вредности, у оквиру предвиђених наставних предмета, обезбеди:

-Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој ученика у складу са њиховим способностима, потребама и интересовањима

- Унапређивање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке и информатичке писмености, што је неопходно за наставак образовања и професионални развој.

Годишњи план рада, а нарочито његови елементи који се односе на планирање наставе (глобални и оперативни планови рада наставника) садрже циљеве и задатке који се односе на сваки предмет посебно, а у складу са прописаним наставним планом и програмом.

Основни циљеви образовања и васпитања су:

- 1) Обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) Обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) Шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) Развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

- 5) Развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) Континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) Развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) Развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) Развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) Развијање позитивних људских вредности;
- 13) Развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) Развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) Развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) Повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) Повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Начин остваривања исхода у образовно – васпитном раду

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања. Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) Изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) Прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) Користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) Ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) Ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) Зна како да учи;
- 7) Уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) Примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) Поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) Одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) Ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
- 12) Покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) Остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;

14) Схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;

15) Има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Ученике треба упознати са начинима провере остварености појединих исхода уз јасно разграничење неопходних знања и вештина за нижи и виши ниво постигнућа. Оцењивање вршити кроз усмену и писмену проверу знања, праћење рада на часу и допринос у решавању групних задатака, праћење критичности и самокритичности кроз изношење мишљења у тимском раду, као и праћење логичког закључивања кроз непосредни разговор са учеником. Практичне вештине оцењивати кроз оспособљеност за извршавање постављених задатака, руковање алатом и мерним инструментима, као и способност представљања мерних резултата и анализу.

Ученике треба оспособљавати да самостално оцењују оствареност предвиђених исхода, али и да оцењују оствареност предвиђених исхода других ученика уз одговарајућу аргументацију.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Начин остваривања стандарда у образовно – васпитном раду

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул.

Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања, односно образовним профилима.

Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.

За предмете који немају стандарде постигнућа наставници планирају у складу са циљевима и задацима за дати предмет.

За крај средњег образовања за поједине образовне профиле издају се дипломе и уверења са стандардима компетенција које су предвиђене за тај профил у смислу онога што је ученик савладао и са чиме излази на тржиште рада, наставља школовање или покреће сопствени посао. Стандарди компетенција су предвиђени за све образовне профиле, па и за оператера основних грађевинских радова, профил за који очекујемо да пристигне верификација.

ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА – МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КРАЈ ОПШТЕГ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА

Наставни програми у Србији, и на основношколском и на средњошколском нивоу, до сада су дефинисали образовне циљеве за појединачне наставне предмете, али не и на нивоу компетенција као исхода учења које се формирају и подржавају заједничким радом више појединачних школских дисциплина. Досадашња пракса познаје координисан и симултан рад две или више дисциплина при обради једне теме (корелација међу предметима).

Основна промена коју доноси оријентација ка међупредметним компетенцијама, и компетенцијама уопште, огледа се у динамичнијем и ангажованијем комбиновању знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену. Овако схваћене компетенције излазе из оквира традиционалних школских предмета и ангажују школска знања на припреми ученика да буду конкурентни и функционални у садашњем и будућем образовном и професионалном простору и да компетентно и активно реализују своје грађанске улоге. Значај међупредметних компетенција за будући живот младог човека није тешко документовати, али је важно питање који простор у наставном процесу је резервисан за рад на овим компетенцијама. У суштини, рад на међупредметним компетенцијама конкурентан је раду на садржајима и компетенцијама које су непосредно везане за одређене предмете. Зато оне морају да буду део свакодневног наставног контекста у којем се учење одвија, као што и одговорност за њихово развијање носи комплетан наставни процес, дакле, сви наставници и школски предмети са којима ученик ради. То значи да подржавање међупредметних компетенција тражи заједничко планирање на нивоу школских тимова, комплекснији рад наставника на часу, као и већу аутономију школе и наставника у реализацији образовних исхода. Основни критеријум за селекцију кључних компетенција је да оне буду потенцијално релевантне и корисне за све, као и усаглашене са етичким, економским и културним вредностима и конвенцијама у друштву. Са становишта појединца, кључне компетенције омогућавају интеграцију у различите социјалне контексте и мреже, укључујући и оне које сада не познајемо, уз изградњу аутономије у просуђивању и доношењу одлука.

Имајући на уму ове околности и критеријуме, као и карактеристике образовног система у Србији и контекста у којем он функционише у овом тренутку, издвојене су следеће међупредметне компетенције као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот:

- 1) компетенција за целоживотно учење;
- 2) комуникација;
- 3) рад са подацима и информацијама;
- 4) дигитална компетенција;
- 5) решавање проблема;
- 6) сарадња;
- 7) одговорно учешће у демократском друштву;
- 8) одговоран однос према здрављу;
- 9) одговоран однос према околини;

- 10) естетичка компетенција;
- 11) предузимљивост и предузетничка компетенција.

Компетенција за целоживотно учење

Лични и професионални развој појединца превасходно почива на његовој способности да управља процесом учења. Ученик треба да буде оспособљен да иницира учење, да изабере стратегије учења и дизајнира контекст у којем учи, да прати и контролише напредак током учења, да управља учењем у складу са намерама и циљем који има. Ученик уме да пронађе и асимилује нова знања и вештине, користећи претходно учење и ваншколско искуство. Свестан је процеса учења, могућности и тешкоћа у учењу; уме да превазиђе тешкоће и да истраје у учењу. Примењује знања у различитим ситуацијама у зависности од карактеристика ситуације и сопствених циљева.

Комуникација

Ученик влада различитим модалитетима комуникације и користи их на сврсисходан и конструктиван начин када комуницира у приватном, јавном, образовном, и професионалном контексту. Ученик прилагођава начин и средства комуникације карактеристикама ситуације (сврси и предмету комуникације, комуникационим капацитетима и карактеристикама партнера у комуникацији итд.). Користи на одговарајући и креативан начин појмове, језик и стил комуникације који су специфични за различите научне, техничке и уметничке дисциплине. У комуникацији са другима уме да изрази себе (своје мишљење, осећања, ставове, вредности и идентитете) и да оствари своје циљеве на позитиван, конструктиван и аргументован начин поштујући и уважавајући другог. Критички процењује садржај и начин комуникације у различитим комуникативним ситуацијама. Ученик има развијену свест о значају позитивне и конструктивне комуникације и активно доприноси неговању културе дијалога у заједницама којима припада.

Рад с подацима и информацијама

Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме и различите аудио-визуелне форме. Ученик користи различите изворе информација и података (библиотеке, медије, интернет, личну комуникацију, итд.) и критички разматра њихову поузданост и ваљаност. Ефикасно проналази, селекује и интегрише релевантне информације из различитих извора.

Дигитална компетенција

Ученик је способан да користи различите информационе и комуникационе уређаје на одговоран, критички и продуктиван начин приликом обављања различитих активности у свакодневном животу и у школи. Познаје основне карактеристике и могућности различитих информатичких технологија са којима се среће у свакодневном животу и образовању (нпр. компјутери, таблети, интернет, мобилни телефони итд.) и како оне утичу на живот појединца и заједница.

Ученик је способен да идентификује, инсталира и користи типичне програмске апликације које се користе за типичне сврхе. Имајући у виду сврху одређене активности уме да одабере одговарајуће информатичке технологије и апликације и да их користи на одговоран и креативан начин за личне и заједничке циљеве.

Приликом коришћења инф.технологија свестан је кључних ризика за сопствену сигурност и добробит, уме да се заштити од нежељених последица и одговорно поступа према сигурности и добробити других корисника са којима ступа у контакте.

Решавање проблема

Ученик ангажује своје индивидуалне капацитете (знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, као и интелектуалне, емоционалне и социјалне способности) и друге ресурсе који му стоје на располагању (различити извори информација, прибор, књиге, искуство других ученика, наставника и других особа из школског и ваншколског окружења, итд.), селективно и сврсисходно их користи, истрајава у решавању проблема и проналази/осмишљава делотворно решење за јасно или релативно јасно дефинисане проблемске ситуације за које не постоји очигледно решење, а које се јављају током учења и приликом учешћа у животу школе.

Сарадња

Ученик је способен да се у сарадњи са другима или као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или реализацији заједничких пројеката. Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње. Активно, аргументовано и конструктивно доприноси раду групе у свим фазама групног рада: формирање групе, формулисање заједничког разумевања циљева, усаглашавање у вези са правилима заједничког рада, формулисање оптималног начина за остварење заједничких циљева на основу критичког разматрања различитих предлога, подела улога и дужности, преузимање одговорности за одређене активности, надгледање заједничког рада и усклађивање постигнутих договора са новим искуствима и сазнањима до којих се долази током заједничког рада и сарадње. У процесу договарања уме да изрази своја осећања, уверења, ставове и предлоге. Подржава друге да изразе своје погледе, прихвата да су разлике у погледима предност групног рада и поштује друге који имају другачије погледе.

У сарадњи са другима залаже се да се одлуке доносе заједнички на основу аргумената и прихваћених правила заједничког рада.

Одговорно учешће у демократском друштву

Ученик је способан да активно, компетентно, критички и одговорно учествује у животу школе, заједница којима припада, као и у ширем демократском друштву руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице и као грађанин. Прихвата и поштује друге као аутономне и једнако вредне особе. Својим активностима у заједници доприноси заштити и неговању људских права, хуманистичких вредности и основних демократских вредности и принципа. Бира културе и традиције које ће неговати и афирмисати, поштујући право других да негују и афирмишу другачије културе и традиције. Поштује равноправност различитих заједница и њихових традиција и идентитета. Посебно води рачуна о могућој маргинализацији или дискриминацији своје или других заједница и активно изражава солидарност са онима који су дискриминисани или маргинализовани. У ситуацији када је заинтересован уме да се удружује са другима како би ангажовано, толерантно, аргументовано и критички заступали одређене ставове, интересе и политике поштујући права оних који заступају супротстављене иницијативе, тако и релевантне норме, правила и процедуре за доношење одлука.

Одговоран однос према здрављу

Ученик има оријентацију да прикупља информације, критички просуђује релевантне околности и, по потреби, доноси одлуке и/или се укључује у активности значајне за превенцију болести и очување здравља. Свестан је свих димензија здравља (физичко, ментално, социјално, емоционално...). Познаје факторе који доприносе здрављу или га угрожавају и импликација њиховог деловања по појединца, групу или заједницу. Својим понашањем, као појединац и део различитих група и заједница, промовише здравље, заштиту здравља и здраве стилове живота.

Одговоран однос према окоolini

Еколошка компетенција подразумева познавање и непосредан доживљај природе; увиђање значаја који природа има за одржавање живота на земљи; разумевање међузависности и живог света и очувања његове разноврсности, еколошких станишта и климатских услова; активно учествовање у неговању здравих заједница. Ученик зна како да унапреди карактеристике места где живи, ради и учи.

Естетска компетенција

Ученик је упознат са културним наслеђем људске заједнице, има свест о вредности уметничких и културних дела и њиховог значаја за развој друштва. Естетска компетенција иде корак даље од тога, ка препознавању међуповезаности различитих форми и средстава уметничког изражавања. Свестан је значаја естетске димензије у свакодневном животу, има критички однос према употреби и злоупотреби естетике. Ученик се оспособљава да исказује опажања, осећања и идеје у вези са уметничким изразима у различитим медијима, да култивише културне навике, да изграђује аутономне естетске критеријуме и преференције и суди у складу с њима.

Предузимљивост и предузетничка компетенција

Кроз образовање за предузетништво, ученици се уче организационим вештинама и способностима, укључујући различите интерпресоналне вештине, као и организација простора, управљање временом и новцем. Ученици су оспособљени за комплексно планирање и одлучивање које подразумева поштовање више услова истовремено. Умеју да осмишљавају пројекте у складу са унапред постављеним захтевима. Знају како да се упознају са карактеристикама одређених послова и радних места, спремни су на волонтерско ангажовање и коришћење различитих могућности за стицање радног искуства.

Дуално образовање

Школа спроводи дуално образовање у коме се кроз теоријску наставу и вежбе у школи и учење кроз рад код послодавца, стичу, усавршавају и изграђују знања, вештине, способности и ставови у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења.

Школа је потписала уговор са послодавцем ЈКП „Наисус“ којим ће се спровести дуално образовање о учењу кроз рад, који подразумева да ће петорица ученика, образовног профила руковалац грађевинском механизацијом, обављати праксу у овом Јавно комуналном предузећу.

Дуално образовање подразумева да ће они теоријску наставу и даље имати у школи а што се тиче практичне наставе, њу ће обављати у ЈКП „Наисус“ под надзором инструктора, који је из тог предузећа и нашег наставника, који је задужен за учење кроз рад.

Реализацију дуалног образовања очекујемо и за ученике са образовног профила Оператер основних грађевинских радова, од школске 2022/2023. године, такође у ЈКП „Наисус“.

Циљеви дуалног образовања су:

- 1) обезбеђивање услова за стицање, усавршавање и развој компетенција у складу са потребама тржишта рада;
- 2) обезбеђивање услова за даље образовање и целоживотно учење;
- 3) развијање предузимљивости, иновативности, креативности, професионални и каријерни развој сваког појединца;
- 4) обезбеђивање услова за лични, економски и општи друштвени развој;
- 5) развијање способности за тимски рад и осећај личне одговорности у раду;
- 6) развијање свести о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;
- 7) развијање способности самовредновања и изражавања сопственог мишљења као и самосталног доношења одлука.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА

Планирање наставе

Прописани наставни планови се остварују, пре свега, кроз детаљно планирање, тј. израду глобалних и оперативних планова рада наставника који су у складу са Правилником о наставном плану и програму за стручне школе. Глобални, оперативни планови, планови допунске, додатне наставе и осталих облика образовно-васпитног рада саставни су део Годишњег плана рада школе.

Наставник врши глобално планирање, оперативно планирање, планирање других облика васпитно-образовног рада који су тесно повезани са наставом (додатна и допунска настава, ваннаставне активности) као и непосредне припреме за извођење наставног рада –припрема за час.

Глобално/годишње планирање наставе

Врши се пре почетка сваке школске године и обухвата следеће:

1. Планирање наставе (распоређивање наставних тема /области/модула; број предвиђених часова по теми)
Број часова обраде, утврђивања, вежбање и систематизацију градива
2. Планирање додатне, допунске, припремне наставе и секција и осталих облика образовно-васпитног рада подразумева навођење укупног годишњег броја уз оквирно навођење броја часова по теми.

Оперативно планирање

Обухвата дидактичко-методску разраду наставних тема на наставне јединице, а ради се сваки месец, за тему, област или модул. Наставник бира начин оперативног планирања у складу са специфичностима свог предмета. Такође је дужан да уважава следеће наведене елементе: корелацију са другим предметима, упознавање са условима и предзнањем ученика... Оперативни план рада садржи:

1. Време, називе наставних јединица и њихов распоред у оквиру тема
2. Тип часа, облик рада, методе рада
3. Иновативни приступ
4. Корелацију са другим предметима
5. Место реализације и наставна средства
6. Напомену (евалуацију и друге специфичности нпр. да ли је рађена индивидуализација као и да ли је дошло до одступања у плану и зашто) као и осврт на реализацију плана у претходном месецу.

Глобални план рада наставе предаје психолошко–педагошкој служби школе до почетка школске године, а оперативни у складу са динамиком реализације. Оперативни планови се предају најкасније до 5-тог у месецу, уколико не буде другачије одређено. Планови се предају у електронском облику, док је наставник дужан да има један примерак за себе у папирном облику.

Планирање допунске и додатне наставе, секција и других ваннаставних активности

Наставник је дужан да на почетку школске године достави број додатне и допунске наставе у оквиру глобалног плана. Допунска и додатна настава прате наставни програм предмета, потребе и интересовање ученика те се стога планирају глобално. Током школске године наставник води евиденцију о одржаним часовима додатне и допунске наставе, као и евиденцију о присутним ученицима, у посебној књизи евиденције.

На крају наставне године наставник је у обавези да сачини кратак извештај о додатној и допунској настави који ће садржати број одржаних часова додатне и допунске наставе, списак обрађених тема и број ученика који су били обухваћени наведеним облицима рада.

План ваннаставних активности (секција и других слободних активности) треба да садржи само набројане активности. На крају наставне године доставља се извештај о реализацији ваннаставних активности.

Непосредне припреме за извођење наставног рада –припрема за час

Припремање наставе је обавеза сваког наставника и по решењу о раду наставник има за припрему 10 часова седмично. Непосредна припрема наставника за рад – припрема за час подразумева израду писане припреме која представља дидактичко – методичко структурирање часа. Наставници се редовно припремају за наставу водећи рачуна о избору садржаја, метода, облика и средстава за рад. Састоји се у спецификавању одговарајуће наставне методологије која највише одговара логичкој структури градива за ту наставну јединицу. Припремање за час треба да буде засновано на уважавању различитости код ученика у погледу њиховог знања, искуства и способности, укључујући и ученике са тешкоћама у развоју. Дневне припреме наставник пише на основу месечног оперативног плана за дати месец, на обрасцу који није прописан, већ наставник сам бира одговарајућу форму. Припреме за час могу да буду и из ранијих година, с тим што морају бити прилагођене одељењу и условима у којима се настава реализује.

Уколико се припреме за исти предмет, разред, профил и смер налазе у истој свесци или фолдеру, довољно је на почетку навести те податке.

Наставник –приправник припреме пише на начин који договори са ментором. За остале наставнике писана припрема је неопходна на начин који наставник сматра најбољим за свој рад.

Стручно усавршавање наставника

Стално стручно усавршавање наставника и стручних сарадника обухвата праћење, усвајање и примену савремених достигнућа у науци и пракси ради остваривања циљева и задатака образовања и васпитања и унапређивања образовно-васпитног рада.

Циљеви унапређења су:

- Оспособљавање запосленог за различите професионалне улоге;
- Даље оспособљавање за самостално планирање, реализовање и вредновање рада;
- Активније учешће у унапређивању образовно васпитног рада;
- Развијање отворености према сталном учењу;
- Активно учествовање у процесу целоживотног учења.

План стручног усавршавања:

План стручног усавршавања се сачињава на нивоу стручног већа и садржи индивидуалне и усаглашене предлоге наставника који се односе на области усавршавања ван установе као и планиране активности у склопу усавршавања у установи. Овај План потписују сви чланови стручног већа.

Извештај о стручном усавршавању

На крају наставне године наставник је дужан да достави кратак Извештај о реализованом стручном усавршавању, у којем ће бити набројене све активности и датуме реализације. У случају значајног одступања од плана, укратко треба образложити разлоге. Извештај о стручном усавршавању треба да садржи све релевантне податке о напредовању наставника, са бројем бодова односно сати, а на основу Правилника о стручном усавршавању у установи и Акредитованих семинара и обука, ван установе.

Портфолио

Портфолио је основа за напредовање у служби и вредновање рада наставника. Он би требао да садржи следеће:

Основне податке: име и презиме, образовање, академска титула, радно место, радно искуство, испит за лиценцу, информатичке и друге компетенције.

Напредовање у служби: Стручно усавршавање, лично напредовање и професионални развој, похађање и учешће у акредитованим и неакредитованим програмима стручног усавршавања, учешће у пројектима, објављене радове, чланство у другим институцијама и стручним организацијама, награде. (Потребно је имати доказе у досијеу, која могу и фотокопирана или оригинал).

Вредновање свог образовно – васпитног рада, развоја компетенција, свог напредовања и професионалног развоја (ово вредновање би најбоље извршити уз помоћ неког инструмента за самовредновање по сопственом избору).

Лични план професионалног развоја – списак области (компетенција) које наставник намерава да стручно усавршава.

Формат, облик, технологија, јавност, додатне рубрике, исечци из писаних медија и други прилози су елементи које наставник самостално одређује. Како не постоји прописан образац и обим портфолиа, он се не предаје, већ се чува у писаном или електронском облику, и даје се на захтев, директору, педагогу или екстерном евалуатору.

План Тима за стручно усавршавање

	<i>Активности</i>	<i>Носиоци активности</i>	<i>Време реализације</i>	<i>Инструменти праћења</i>
1.	Формирање тима	Наставничко веће, директор	Август	Записник НВ
2.	Састанак Тима за СУ и избор координатора, записничара, расподела задужења Анализа рада у овој области у току претходне школске године Израда годишњег плана рада	Тим за планирање СУ	Август Септембар	Табеларни приказ анализе стручног усавршавања наставника, годишњи план рада
3.	Прикупљање података и утврђивање потреба за стручним усавршавањем од стручних већа, из личних планова проф. развоја наставника, резултата самовредновања, приоритетима развојног плана установе... Израда годишњег плана СУ на нивоу школе	Тим за планирање СУ	Септембар	Записник са састанка Тима за СУ Годишњи план рада тима за СУ
4.	Израда личних планова стручног усавршавања (усмеравање, помоћ у изради и прикупљање личних планова професионалног развоја наставника)	Тим за СУ	Септембар-октобар	Записник са састанка Тима за СУ Електронска база и документација у папиру
5.	Организација и реализација акредитованих семинара	Тим за СУ, директор школе	У току школске године	Извештај са одржаних семинара Уверења
6.	Планирање, реализација и анализа одржаних огледних и угледних часова, као и других облика СУ у оквиру установе	Тим за СУ, координатори стручних већа	Октобар и у току школске године	Табеларни приказ планираних и реализованих огледних и угледних часова
7.	Евиденција о стручном усавршавању: наставници и стручни сарадници достављају Тиму за СУ доказе о стручном усавршавању	Тим за СУ	У току школске године	Електронска база и папирна документација: фотографије, извештаји, сертификати, уверења, потврде...о стручном савршавању
8.	Анализа стручног усавршавања у функцији самовредновања и вредновања школе	Тим за СУ, Тим за самовредновање, стручни сарадници	Након вредновања	Извештај тима за самовредновање
9.	Ажурирање „Базе примера добре праксе“	Тим за СУ, стручни сарадници	У току школске године	Базе примера добре праксе
10.	Информисање запослених о могућностима стручног усавршавања и напредовања	Тим за СУ	У току школске године	Табла за информисање наставника
11.	Евалуација планираног стручног усавршавања у установи и ван установе у претходној школској години	Тим за стручно усавршавање Наставничко веће	Јун-август	Извештај о реализованим активностима које су планиране у годишњем плану СУ на нивоу установе као и у личним плановима стручног усавршавања.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Организација наставе у оквиру једног наставног предмета одређена је циљевима, оперативним задацима, специфичном садржином програма, расположивом наставном технологијом и одређењем за одређену педагошку стратегију као и самим субјективним условима и могућностима наставника и ученика. По новом програму настава се изводи у условима осавремењеног предметно-разредно-часовног система са низом диференцираних облика наставе (обавезне, факултативне) и осталих васпитно-образовних активности (допунски рад, додатни рад, слободне активности и др.)

Када говоримо о активностима у образовно-васпитном раду, потребно је истаћи дидактичко-методску основу наставе. Она је видљива у оперативним наставним плановима наставника, који се налази у склопу Годишњег плана рада. У наставку следе облици организације наставе, наставне методе и наставна средства која се планирају и спроводе у средњој школи. Поред овога, потребно је истаћи и активности које су усмерене на вредновање рада и напредовања ученика.

Облици организације наставе на часу

У циљу остварења укупних задатака и унапређивања квалитета па самим тим и ефеката наставе, наставник је у могућности да изграђује стратегију наставе комбинујући и примењујући већ устаљене познате облике организације наставе на часу - фронтални, групни и индивидуални рад, тако и осавремењене облике организације наставе и учења као што су: диференцирана настава, индивидуализована настава, тимска настава, рад у паровима и други уз адекватан избор начина (система) учења: предавачког, програмиран, проблемског, учења путем открића и других.

Фронтални облик рада у настави је истовремени, напоредни рад наставника са свим ученицима у разреду под истим радним условима. То подразумева да се сви ученици стављају пред исте задатке, на истом наставном градиву са истом педагошком стратегијом.

Индивидуални облик рада је организациони облик у коме сваки ученик ради на одређеном задатку сам, као појединац, без размене информација са својим друговима. Сваки ученик мора сам да савлада задатке које је поставио наставник. Задаци могу бити диференцирани, у складу са могућностима ученика и дидактичким намерама које се желе постићи.

Групни облик наставног рада је рад са мањим бројем ученика где се наставно градиво обрађује са прецизно подељеним радним задацима и обавезама, а резултати рада дискутују у одељењу. Примена овог облика рада има социолошко, психолошко, педагошко и дидактичко оправдање.

Наставне методе

Наставници примењују одређене поступке (методе) у свим етапама наставног процеса. Избором и комбинацијом метода обезбеђује се најекономичнији пут остваривања постављених васпитно-образовних циљева.

Метода демонстрације – показивање у настави свега онога што је могуће перцептивно доживети. Састоји се у систематизацији учениковог чулног искуства и давању нових знања путем показивања објеката, предмета, и појава и процеса у природи и друштву и учениковог вођеног усмераваног опажања и посматрања.

Метода практичних радова - активира ученика у потпуности, јер обухвата посматрање, мишљење и праксу, интензивније делује на формирање позитивног односа према раду, на мотивацију, интересовања и вредновање рада.

Метода цртања и илустративних радова када се поједини делови наставних садржаја изражавају цртежом.

Метода писања и писмених радова где наставник пише по табли, израђује писане припреме за наставу, ученик преписује, води белешке са предавања, решава задатке...

Метода читања и рада на тексту – рад са уџбеницим и осталим штампаним материјалом и текстуалним садржајима.

Метода разговора – дијалог између наставника и ученика, питања и одговори. Жива реч је значајан извор знања о природи, друштву, човеку и пратилац је свих других наставних метода.

Метода усменог излагања где наставници и ученици вербално излажу неке делове наставног садржаја

Наставна средства

Наставна средства су органски везана за савремено конципиране наставне програме, савремено конципирање наставе и у функцији су оптималне реализације васпитно-образовних задатака.

Постоји више класификација наставних средстава, а овде је дата једна од њих.

1. Вербална наставна средства (жива и изговорена реч говор и репродукована реч и говор).

2. Текстуално наставна средства разноврсни текстуални материјал који се у настави употребљава као извор знања, уџбеници, приручници, програмирани текстови, чланци, зборници, лексикони, енциклопедије, књижевна дела, историјска дела и слично. Уџбеник је основна и обавезна школска књига. Писан је на темељу прописаног наставног плана и програма па је у свакодневной употреби. Уџбеник мора бити дидактичко-методички обликован, што остали текстуални извори знања не морају бити. Обликовање и концепција уџбеника повезана је са законитостима учења. (одговарајући штампани и посебно писани текстови изразличитих области људског стваралаштва).

3. **Визуелна наставна средства** (сва она средства која се у току наставног процеса примају, опајају чулом вида: предмети, фотографије, цртежи, карте, схеме, графикони, дијаграми, симболи итд.)

4. **Аудитивна наставна средства** (сва она средства која примамо помоћу чула слуха. Ту спадају жива реч учитеља, ученика или неке стручне особе, радио емисије, снимци људског изражавања (вербалног или музичког), снимци гласова животиња и разних природних шумова и тонова.

5. **Аудиовизуелна наставна средства** истовремено ангажују и чуло вида и чуло слуха. Ту спадају наставни филм и образовне емисије. Њиховом применом настава добија на динамичности, савремености, актуалности и целовитости.

6. **Мануелна наставна средства** чине посебну групу средстава. Она служе за извонеће разноврсних радних операција, захвата или ради као на пример: разноврсни алати, машине, инструменти, апарати, предмети, материјали и др.

7. **Експериментална и демонстрациона наставна средства**. Овде спадају сва средства која обезбеђују извођење експеримената и демонстрација.

8. **Помоћно-техничка наставна средства** омогућавају успешну примену осталих, главних наставних средстава. Разноврсна су и многобројна као на пример: разноврсне табле, столице, апликатори, апарати, показивачи др.

Сва наставна средства која наставник жели да примени или употреби на часу, морају бити технички исправна, а њихова примена потпуно безбедна у односу на наставнике и ученике.

Вредновање рада и напредовање ученика

Праћење рада, напредовање и оцењивање постигнутог успеха у сваком предмету организује се у функцији праћења укупног развоја личности ученика. Наставник на основу прикупљених информација има задатак да процени, вреднује и оцени ниво који је ученик у свом васпитно-образовном раду и развоју постигао и то у знању, мишљењу, оспособљавању за рад, ставовима и понашању (спремност, активност, одговорност). Међутим, оцена мора бити индивидуализована и показати колико је ученик напредовао не само у односу на захтеве програма, већ и у односу на своје могућности и залагање. Оцена треба да одрази напредак у знању, стеченим способностима, вештинама, укупном развоју личности посредством рада и залагања у одређеном предмету. Оцењује се петостепеном бројчаном скалом оцењивања и то оценама: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Важне компоненте оцене су:

-Квантитет и квалитет знања (како и колико познаје чињенице, правила, законе, како мисли и закључује);

-Радне навике, оспособљеност за примену знања, оспособљеност за практични рад;

-Интересовање, залагање у раду, усвојене вредности и ставови у вези са одређеним наставним садржајима. Приликом праћења и вредновања наставник има у виду способност ученика за одређене активности, стваралачке способности, евентуалне тешкоће у развоју и објективне услове ученика за рад –породичне, социјалне др. У систему вредновања у школи и у сваком предмету поштују се правила да је оно планско, континуирано и објективно, стимулативно и јавно.

Операционализацијом циљева и задатака наставе, наставник се опредељује за одговарајуће методе и облике рада, а у складу с тим планира и начин, поступке и технике проверавања и вредновање успеха и развоја ученика. У годишњем, глобалном плану рада наставник се опредељује, у зависности од градива, када ће применити усмено проверавање, писмено проверавање (путем теста, контролних задатака или писменог рада) како ће и када оцењивати графичке и практичне радове. Оцењивање се врши увек у складу са Правилником о оцењивању ученика у средњој школи.

Вредновање рада наставника

У складу са Законом о основама система образовања и васпитања, спроводи се инструктивно- педагошки рад над наставницима. Директор школе, педагошки саветник и стручни сарадник-психолог на основу плана посете часовима, врше стручно-педагошки надзор над радом наставника. Постоји усвојени документ у складу са стандардима и компетенцијама наставника НАСТАВА И УЧЕЊЕ. Тим документом се вреднује реализација наставе, конкретно часа који се посећује. Проверава се педагошка документација наставника, начин реализације часа...Након часа обавља се разговор и указује на све оно што је запажено у смислу унапређивања образовно-васпитног рада у школи.

Инструктивно- педагошки рад подразумева и увид у обавезну педагошку документацију наставника, глобалне и оперативне планове рада, начин евидентирања часова у електронском дневнику, формтаивно и сумативно оцењивање. На крају школске године састављамо извештај о посећеним часовима који је саставни део Извештаја о раду школе.

У школи се организују и угледни и огледни часови као и сараднички часови, на којима је могуће остварити сарадњу између наеколико наставника, у односу на исту или сличну наставну јединицу.

6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Осим редовне наставе остварује се додатни, допунски и припремни рад до 30 часова у сваком разреду.

		ПРВИ РАЗРЕД	ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	УКУПНО
		годишње	годишње	годишње	годишње	годишње
1.	Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
2.	Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
3.	Припремни рад	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

Програм додатног рада

Циљ додатног рада је да омогући обдареним ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстичне ученике на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље образовање.

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма али се сходно интересовањима ученика проширују и допуњују новим садржајима. Они важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани, како у односу на ученика тако и у односу на наставника.

Додатним радом треба обухватити ученике који постижу изузетне резултате у савлађивању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање и продубљивање знања и вештина, који су талентовани.

Програм додатног рада планира се и организује у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада. Часови трају краће или дуже од 60 минута, зависно од садржаја који се остварују.

Додатни рад треба организовати након завршетка редовне наставе.

Задаци:

-задовољавање индивидуалних склоности ученика, њихова интересовања и способности за учење

-подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика што омогућава акцелерацију тј. брже напредовање ученика

-проширивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности

-груписање ученика према способностима и интересовању и на тај начин се стварају услови за индивидуални додатни рад

-проналажење обдарених ученика.

Програм допунског рада

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задачи:

-ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате,

-савлађивање овако утврђених садржаја треба усклађивати са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад,

-пружање помоћи ученицима да би се лакше уклопили у редовну наставу и њихово праћење у напредовању.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су под утицајем индивидуалних карактеристика ученика који су укључени у допунски рад.

Пре издвајања ученика за допунски рад утврђују се узроци и тешкоће које ученици имају у савлађивању градива. У самом идентификовању ученика за које треба организовати допунски рад учествује школски психолог, предметни наставник, одељенски старешина, родитељ и други. Узимајући у обзир узроке заостајања појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета, допунским радом се обухватају:

-ученици који долазе из других школа,

-ученици који су похађали наставу у иностранству,

-ученици који су због болести, породичних и других оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе,

-ученици који перманентно заостају и тешко савлађују наставно градиво,

-ученици који у току наставне године више пута у континуитету добијају негативне оцене из неког наставног предмета, а посебно ако су из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех,

-ученици који у довољној мери не познају језик на ком се обавља настава.

Допунски рад се организује у току читаве наставне године. Допунски рад се може одржати у оквиру једног или два часа недељно. Трајање допунског рада се организује у зависности од пропуста у знању, нивоа усвојености градива, психофизичких могућности ученика као и оптерећености ученика у току дана. Дужина рада са појединим ученицима у групама може трајати краће или дуже од 45 минута.

Планови допунске наставе по наставним предметима налазе се у саставу Годишњег плана рада.

Допунска настава	Школска 2022/2023
Предмет:	
Разред: _____	
Број планираних сати у недељи: 1-2 часа	
Име и презиме наставника: _____	
<u>Циљеви допунске наставе</u>	
Усвајање наставних садржаја који ученици нису усвојили током редовне наставе. Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи, због болести, због слабог предзнања или било ког другог оправданог разлога. Омогућити ученику да кроз вежбу овлада градивом у оквиру својих могућности.	
<u>Оперативни циљеви (након сваке наставне теме)</u>	
<u>Програмски садржаји</u>	
<u>Начин реализације допунске наставе</u>	
<u>Начин вредновања постигнућа</u>	

Програм припремног рада

Припремна настава се организује за ученике који нису у току школске године савладали градиво и који су упућени на полагање поправних и разредних испита. Ова врста наставе се организује у јуну по завршетку наставне године или у августу пре полагања разредних и поправних испита по избору ученика. Одржава се 10% од укупног фонда часова за одређени предмет.

У оквиру једносменског рада, одвија се и припрема ученика за полагање матурског испита. Овакав вид наставе одвија се 2 пута недељно по 1 час, пре свега за ученике на образовним профилима Архитектонски и Грађевински техничар.

Програм за полагање матурског испита за образовни профил

Активност	Начин реализације	Носиоци активности	Време реализације
Организација припремних часова	Списак предмета и тема које су ученици изабрали и одређивање фонда часова; Израда распореда у складу са календаром рада	Директор, председници стручних већа	Мај/јун
Израда плана припремне наставе	Избор садржаја и начина остваривања садржаја	Предметни наставници	Друго полугодиште
Спремање наставног материјала за ученике	Наставни материјал	Предметни наставници	Организатори наставе, Предметни наставниц
Часови одељењског старешине	Објаснити ученицима начин и организацију завршног испита; Изјашњавање ученика за изборни предмет; Упознати ученике са календаром рада школе и заједничко попуњавање образаца и пријављивање	Одељењски старешина	На почетку завршне године
Часови српског језика	Израда пробног матурског рада; Исправка пробног матурског рада	Професори српског језика	Друго полугодиште
Матурски практичан рад	Избор теме за матурски рад, техничка обрада матурског рада, избор садржаја	Предметни наставници	Април/Мај
Анализа резултата	Упоредна анализа у односу на претходне периоде	Тим за развојно планирање, Директор школе	Август
Државна матура	На основу прописаних услова	Тим за припрему полагања државне матуре	Од 2024.године

7. ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Активности ученика у средњој школи обухватају рад ученичког парламента, културних, спортских, проналазачких, техничких, хуманитарних и других друштвених секција и облика слободних активности.

Поред општих задатака васпитног рада у средњој школи заједнице ученика имају и специфичне задатке:

- омогућују ученицима да учествују у одлучивању о питањима из живота и рада школе личним изјашњавањем и преко представника у Школском одбору;
- обезбеђују ученицима да самостално доносе програме рада својих колектива, да бирају своја руководства и своје представнике Ученичког парламента;
- оспособљавају ученике за демократску процедуру: предлагање, разматрање, заузимање ставова, доношење одлука и закључака;
- развијање смисла за међусобну сарадњу ученика и наставника.

Програм Грађанског васпитања бави се питањима природе и начина регулисања односа у групи/заједници, ставова које имамо према другим људима и групама, начинима изражавања сопственог мишљења и општења са другим људима и посебно обучава ненасилној комуникацији и техникама мирољубивог решавања сукоба. Упознаје ученике са проблематиком људских права и права детета и припрема их и подстиче на поштовање и заштиту како својих тако и права других.

Програм упознаје ученике са грађанским и политичким правима и њиховим коришћењем од стране грађана и припрема их и подстиче на политичку партиципацију и грађанску иницијативу.

На часовима Одељењског старешине се разрађују теме тимског рада, комуникације, права детета и адекватног реаговања на насиље и злостављање.

Сматрајући да предузентитство младих није само питање запошљавања, већ начин да се омогући реализација иновативних идеја, повећа социјални капитал, обезбеди одржив развој посебно на нивоу локалних заједница локална самоуправа је веома важна за развијање предузетништва код младих. У Локалном акционом плану за младе који се примењује у школи у сарадњи са градом планиране су следеће активности за младе:

- Промоција активизма младих и волонтеризма на начине прихватљиве младима, који ће довести до трајних промена система вредности младих
- Подизање свести о значају опредељења за здраве стилове живота, кроз промовисање мера за повећање бриге младих о сопственом здрављу
- Смањење броја незапослених младих подстицањем привредног развоја и унапређењем адекватне информисаности младих о samozapošljavanju и омладинском предузетништву
- Промовисање континуираног образовања младих и значаја алтернативних облика едукације;
- Развијање и примена адекватних образовних програма, усклађених са захтевима тржишта рада
- Унапређење културе, садржаја за провођење слободног времена младих, спорта и заштита животне средине.

План рада Тима за развијање међупредметних компетенција и предузетништва

Међупредметна компетенција	Носиоци активности	Активности и начин реализације	Време реализације
Целоживотно учење	Сви наставници	Предавања о врстама учења; Часови редовне наставе	Септембар
Комуникација	Наставници језика, сви наставници	Школске приредбе и акције; Промовисање школе; Учешће на сајмовима	Током школске године
Рад са подацима и информацијама	Наставник информатике, сви наставници	Активности из плана наставника рачунарства информатике; Активности из плана наставника; Реализација истраживачких задатака	Током школске године
Дигитална компетенција	Наставник информатике, сви наставници	Активности из плана наставника рачунарства информатике;	Током школске године
Решавање проблема	ОС, наставници ГВ-а, УП, предметни наставници, психолог	Укључивање Вршњачког тима и Ученичког парламента у одлучивање око заједничких активности; Реализација радионица у оквиру ЧОСа; Обука за медијацију	Током школске године
Сарадња	Сви наставници	Све наставне и ваннаставне активности ученика и наставника у школи	Током школске године
Одговорно учешће у демократском друштву	Наставници ГВ и ОС	Активности из плана за ГВ; Иницирање хуманитарних активности и активности које доприносе подизању квалитета живота и солидарности у локалној заједници	Током школске године
Одговоран однос према здрављу	Наставници физичког, биологије и ОС	Предавања у организацији Дома здравља, Црвеног крста и сл.; Предавања на часовима физичког, биологије и ЧОСу	Током школске године
Одговоран однос према околини	Наставници биологије и ОС	Прикупљање материјала за рециклирање и његова предаја у замену за новац; Уређивање учионица; Повремено заједничко чишћење школског двориша	Током школске године
Естетичка компетенција	Наставници ликовне и музичке културе, српског језика, историје, макетарства и ОС	Организација ликовних изложби ученика; Организоване посете изложбама и музејским поставкама; Организација изложбе ученичких макета	Током школске године

Школски програм 2022/2026

Предузимљивост и оријентација према предузетништву	Наставници предузетништва, ОС	Промоција предузетништва уз дефинисање тема (организовање предавања) Сарадња са установама и институцијама; Организација и реализација радионица продаја Новогодишње и Ускршње изложбе; Припрема продуката за излагање и продају	Током школске године
Предузимљивост и оријентација према предузетништву	Координатор, Чланови тима, стручни сарадник	Организација и реализација уводног предавања „Међупредметне компетенције“; Организација и реализација радионице „Креирање припреме за час који развија међупредметне компетенције“	Октобар
Предузимљивост и оријентација према предузетништву	Чланови Тима, Стручни сарадници, Координатори стручних већа, Наставници	Подстицање наставника да креирају и изводе часове који развијају међупредметне компетенције (усмеравање, помоћ у изради припрема); Анализа одржаних часова; Креирање базе припрема за час које развијају међупредметне компетенције	Током школске године
Предузимљивост и оријентација према предузетништву	Чланови Тима	Праћење и вредновање резултата рада Тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва; Информисање чланова Наставничког већа и локалне заједнице о реализованим активностима	Јун

8. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, САДРЖАЈ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ

Заједнице ученика су обавезни облици друштвеног ангажовања ученика, док се за рад у друштвеним организацијама и слободним активностима ученици опредељују на основу својих интересовања.

Ученички парламент

Заједнице ученика треба да доприносе реализацији програма васпитно-образовног рада и да омогуће ученицима да се организовано укључе у живот и рад школе.

Заједнице ученика се оснивају као одељењске, разредне и школске. Оне омогућују ученицима да учествују у одлучивању о питањима из живота и рада школе и обезбеђују ученицима да самостално доносе програме својих колектива.

Заједницу ученика школе чине сви ученици организовани у одељењске заједнице. Парламент чине по 2 представника сваког одељења у школи. Парламент се бира сваке школске године и има председника. Програм рада парламента саставни је део годишњег програма рада школе.

Ученички парламент се организује у школи ради:

- давања мишљења и предлога стручним органима, Школском одбору, Савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, годишњем програму рада, школском развојном плану, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње.
- разматрања односа и сарадње ученика и наставника или стручног сарадника
- обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Најважнија питања којима се бави ученички парламент су:

- организовање и учешће у спортским и другим манифестацијама у школи;
- односи и сарадња ученика и обавештавање ученика о значајним питањима за њихово школовање.

Одељењске заједнице

Одељењска заједница је основни облик организовања ученика, коју чине сви ученици једног одељења.

Ученичке одељењске заједнице се конституишу на почетку сваке школске године избором одбора (руководства), договором о програму рада и избором представника у Ученичком парламенту.

У одељењској заједници ученици остварују своја права и дужности непосредним учешћем у разним активностима на савлађивању програма васпитно-образовног рада и активностима током слободног времена, расправљањем, договарањем и одлучивањем о питањима значајним за појединце и заједнице.

Функције одељењске заједнице су:

- доношење програма и правила рада одељењске заједнице;
- учествовање у планирању, припремању и реализацији теоретске и практичне наставе, слободних активности, изграђивање одговорног односа појединца и целе одељењске заједнице према постојећим и усвојеним обавезама и учешће у процени резултата, успеха и владања ученика;
- организовање радних активности и акција којима одељењска заједница учествује у остваривању текућих задатака - програма друштвено-корисног рада, професионалне оријентације, општенородне одбране и друштвене самозаштите, здравственог васпитања, заштите и унапређивања животне средине, васпитање за хумане односе и међу људима, половима и одговорно родитељство;
- разматрање актуелних друштвених питања из области друштвено-политичких и других збивања;
- критичко и самокритичко разматрање рада и понашања сваког појединца, решавање неспоразума и изграђивање сарадничких односа међу ученицима и са наставницима;
- организовање разноврсног друштвено-забавног, културног, рекреативног живота одељења.

Задаци одељењске заједнице су дефинисани Статутом школе:

- Разматрање и решавање проблема у односима између ученика или између ученика и професора;
- Разматрање и решавање проблема у учењу и владању ученика;
- Навикавање ученика на поштовање правила безбедног понашања;
- Навикавање ученика на поштовање правила лепог понашања;
- Стварање и развијање позитивне атмосфере у одељењу, у којој владају другарство и међусобно разумевање и уважавање ученика;
- Избор чланова ученичког парламента;
- Избор руководства одељењске заједнице;
- Избор чланова за Вршњачки тим.

План рада одељенских заједница је саставни део Годишњег плана рада. У оквиру одељењских заједница разматрају се питања од значаја за одељење у целини, групу ученика или појединачног ученика у вези са реализовањем наставног процеса, додатне подршке, васпитног рада. Подршку раду одељењске заједнице пружа пре свега одељењски старешина, али и директор и стручни сарадник- психолог.

У одељењским заједницама развијају се социјалне вештине, функционисање у оквиру колектива, толеранција, солидарност, пружање помоћи и подршке ученицима који имају потребу за тим, развија другарство. Одељењска заједница бира два своја представника за Ученички парламент школе.

Разредне заједнице

Формирају се у оквиру једног разреда како би се остварила сарадња и повезивање ученика једне генерације.

У оквиру разредне заједнице покреће се и координирају заједничке акције и иницијативе на основу генерације које могу бити усмерене према органима управљања и стручним органима школе, на плану заједничке реализације садржаја по појединим подручјима рада одељењских заједница.

Разредне заједнице не бирају посебно руководство. Заједничке акције координирају председници одбора одељењских заједница.

Обогаћени једносменски рад

Како је школа укључена у пројекат „Обогаћени једносменски рад“, сви ресурси и све активности које су њом планиране биће усмерене на пружање додатне образовно-васпитне подршке ученицима, непосредно и на даљину. То подразумева следеће активности: постизање бољих образовних постигнућа ученика (менторски рад), методе и технике успешног учења (наставници грађанског васпитања), креативне драмске радионице, припрема ученика за завршни испит и улепшавање школског окружења-уређење врта) и рад у ученичкој задрузи.

У зависности од потреба ученика, фокус је на учење и помоћ у ради, изради графичких и домаћих радова, на помоћ у учењу страних језика и математике, на помоћ у припреми завршног односно матурског испита (за сада само на образовном профилу грађевински и архитектонски техничар)

Ученичка задруга

Школа може да оснује ученичку задругу са циљем подстицања развијања позитивног односа ученика према раду и професионалне оријентације, повезивање наставе са светом рада, развијања свести о одговорности за преузете обавезе, као и развоја позитивног односа према тимском раду и предузетништву.

Рад ученичке задруге се уређује статутом школе и правилима за рад задруге, а у складу са законом.

Школа може пружати услуге и продавати производе настале као резултат рада у ученичкој задрузи, као и уџбенике, прибор и опрему која је потребна за остваривање образовно-васпитног рада.

Средства стечена радом ученичке задруге користе се за проширење материјалне основе рада ученичке задруге, екскурзије, исхрану ученика, награде члановима ученичке задруге и унапређивање образовно-васпитног рада у школи и у друге сврхе у складу са актима којима се уређује рад ученичке задруге.

Ученичка задруга се уписује у регистар задруга сходно применом одредби закона којима се уређује регистрација задруга.

Садржину осивачког акта, стицање и престанак рада задругара, управљање и начин рада ученичке задруге, ближе одређује министар.

Назив ученичке задруге: Ученичка задруга „Неимар“ Грађевинска техничка школа „Неимар“

Датум регистрације ученичке задруге у АПР-у: 11.12.2019.године

Директор ученичке задруге: Славиша Милосављевић

Педагошки руководиоца ученичке задруге: Љиљана Младеновић

Претежна делатност ученичке задруге:

2369 - Производња осталих производа од бетона, гипса и цемента

16.29 - Производња производа од дрвета, прућа и сламе

Секције ученичке задруге:

- Производна секција производа од гипса и цемента – 2 пута недељно по 2 часа
- Производна секција производа од дрвета, сламе и прућа – 2 пута недељно по 2 часа
- Еколошко-рециклажна секција- 1 час

Укупан број задругара:

- број ученика задругара: 95
- број наставника задругара: 13
- број родитеља задругара: 30
- број осталих задругара: 5

Компетенције које развија:

- Развијање потенцијала и радних навика ученика
- Развијање предузетничких компетенција и предузетничког духа задругара
- Јачање мотивација за производним и радним процесима,
- Јачање самопоуздања и свести о властитим интересовањима и могућностима
- Менторски рад наставника
- Развој вештина, способности ученика и чланова задруге
- Примена стеченог знања
- Продуктиван живот у заједници који подразумева тимски рад и комуникацију
- Спремност на деловање и предузимљивост
- Позитиван став према учењу и откривању нових садржаја
- Развијање критичког мишљења

**9. НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА
ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА
И ВАСПИТАЊА, ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ УЧЕНИКА СА
ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ДВОЈЕЗИЧНОГ ОБРАЗОВАЊА**

У школи се не остварују програми музичког и балетског образовања и васпитања, програми двојезичног образовања, као ни образовање ученика са посебним способностима.

10. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Школа је значајан фактор културне трансмисије у којој долази до узајамног деловања средине на школу и школе на друштвену средину. То се остварује кроз план сарадње са организацијама, институцијама културе (музеји, галерије, позоришта, домови културе, спортска друштва и друго) и родитељима.

Основни циљ ових активности је организовано деловање школе на средину и обратно. Поред општих васпитних задатака, посебни задаци културне и јавне делатности школе били би:

- Оспособљавање ученика да користе све вредности које им пружа средина за њихов свестрани развој и богатији лични живот у слободном времену, као и презентовање оних резултата којима школа обогаћује културни и друштвени живот (радне акције, прославе, јубилеји, манифестације, друштвено-користан рад)
- Афирмација школе као културног центра у месту и стварање педагошких и друштвених услова за богаћење културног живота средине.

Садржај рада се односи на:

1. Коришћење услова које пружа друштвена средина:

Организовање коришћења програма библиотеке, позоришта, музеја, домови културе, рекреативних и спортских центара; организовано коришћење програма научних трибина, предавања других школа и факултета, ангажовање истакнутих научних, културних, јавних радника за разговор са ученицима по жељи; организовање семинара, курсева у кабинетима и лабораторијама школе, организовање међушколских такмичења и смотри из разних научних и стручних области; организовање излета и екскурзија и других облика међусобне сарадње са школама из других средина и република; сарадња са друштвеном средином у програмирању и коришћењу спортских објеката у школи за рекреацију и физичко васпитање омладине.

2. Упознавање друштвене средине са начином организовања и резултатима васпитно-образовног рада школе:

Упознавање опреме: кабинета, савремених аудио-визуелних средстава, организовање изложби на којима се приказују практични радови, схеме, графикони и други производи наставе које су ученици у току обуке направили; приказивање стваралаштва, секција и група ваннаставних активности, а које су везане за културно-уметничке приредбе, смотре и достигнућа и стваралаштва (драмско, хорско, музичко, ликовно, производно и друго); спортске манифестације (приредбе, јавни наступи, такмичења); школске манифестације (прославе, јубилеји и друго); активности у оквиру међушколске сарадње (прославе, смотре, приредбе, изложбе и друго).

3. Сарадња са родитељима:

Рад и сарадња са родитељима у реализацији појединих активности; информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима; о резултатима ученика; заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду; укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних послова и задатака из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције, професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације, и сл.); рад на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља.

4. Учешће школе у активностима друштвене средине:

Учешће ученика у обележавању и прослављања значајних датума и јубилеја (академије, изложбе и др.); организовање радних акција солидарности у месној заједници и широј друштвеној средини уз учешће ученика; широј друштвеној средини; укључивање талентованих ученика у културно-уметничка спортска у друга друштва средине; организовано укључивање у акције као што су добровољно давање крви, пружање помоћи старима, акције Црвеног крста, и друге акције које се организују у друштвеној средини.

5. Школа као центар културног и друштвеног живота:

Организовање разних облика подизања опште стручне и професионалне културе младих и одраслих (предавање, курсеви, семинари и др.); васпитање младих за хумане односе међу половима, припремање за брак и одговорно обављање родитељских дужности (школе за родитеље, саветовалиште, предавање и др.).

Постоје разноврсне активности које школа организује у сарадњи са културним и јавним установама ради остваривања своје културне функције. План културне и јавне делатности школе је саставни део Годишњег плана рада. Најзначајнији садржаји из ове области су свакако обележавање дана школе и јубилеја, програм за прославу Светог Саве, прослава завршетка школске године за матуранте, сарадња са писаним и електронским медијима, телевизијом, као и посета позориштима, биоскопу и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења.

Школски програм 2022/2026

План рада културних активности

Активности	Време одржавања	Активности ученика	Активности наставника	Носиоци активности	Циљеви и задаци садржаја активности
Обележавање државних празника	у току школске године	Прављење паноа, презентација, организовање изложби, писање реферата	задуживање ученика -усмеравање активности -презентовање садржаја	Наставници и ученици	указивање на значај културних и националних вредности - развијање креативности и организационих способности - подстицање вршњачке сарадње
Међународни дан младих	12. септембар	Прављење паноа, презентација,	усмеравање активности – презентовање садржаја	Иван Илић, Ђачки парламент	неговање тимског духа
Дани науке, Дани Архитектуре, Ноћ истраживача	септембар/октобар	Посете ученика, презентовање	задуживање ученика –усмеравање активности –презентовање садржаја	Сретен Васић, Љиљана Младеновић, Снежана Пауновић, Актив инжењера,	развијање естетских и културних вредности – стицање знања
Обележавање Дана Школе	25. септембар	Приредба , изложба ученичких радова	припремање –усмеравање активности –презентовање садржаја	Наставници и ученици	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Светски дан толеранције	16. новембар	Прављење паноа, презентација,	припремање –усмеравање активности –презентовање садржаја	Наставници грађанског васпитања, Миланка Антов	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Дан борбе против сиде	1. децембар	Прављење паноа, презентација,	усмеравање активности – презентовање садржаја	Наставници и ученици, наставник биологије	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Посете позоришту, музеју, архиву, галерији	у току школске године	Посете ученика, презентовање	координисање	Снежана Лазич и одељењске старешине	развијање естетских и културних вредности - стицање знања
Обележавање школске славе – Светог Саве	27. јануар	Припрема и извођење приредбе	-израда сценарија за приредбу, рад са ученицима, сарадња са хором	Лидија Бркић, Милан Драча, Снежана Лазич	указивање на значај и дело Светог Саве - упознавање ученика са културно-историјским значајем и наслеђем
Светски дан права детета	фебруар	Прављење паноа, презентација,	припремање -усмеравање активности -презентовање садржаја	Наставници грађанског васпитања, Миланка Антов	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Дан розе мајица	фебруар	Прављење паноа, презентација,	усмеравање активности – презентовање садржаја	Наставници и ученици	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Наук није баук	март/април	Припрема и извођење	припремање -усмеравање активности -презентовање садржаја	Љиљана Младеновић, Биљана Милићевић	неговање тимског духа и креативности ученика
Дани словенске писмености и културе	24. мај	Припрема и извођење	припремање -усмеравање активности -презентовање садржаја	Лидија Бркић, Милан Драча, Снежана Лазич	неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Дан борбе против пушења	31. мај	Припрема и извођење	припремање -усмеравање активности -презентовање садржаја	Јован Јовановић, Јасмина Радоњић	едукација о утицајима дувана
Светски дан животне средине	5. јун	Припрема и извођење	припремање -усмеравање активности	Сретен Васић, одељењске старешине,	неговање тимског духа
Испраћај матураната, додела захвалница	јун	Припрема и извођење приредбе	задуживање ученика -координирање - усмеравање активности	Сретен Васић, одељењске старешине, Ђачки парламент	Награђивање заслужних ученика - неговање културе похваљивања успеха ученика и наставника

11. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања и правилног коришћења слободног времена, школа је дужна да реализује слободне активности, које се спроводе кроз рад у секцијама и ваннаставним активностима.

Програм слободних активности је направљен тако да узима у обзир и води рачуна о могућностима и интересовањима ученика, као и о њиховим развојним потребама и потенцијалима. Кроз програм слободних активности, ученици ће се оспособити за рад, самостално и критичко истраживање и учење, као и за самостално и одговорно доношење одлука важних како за њих тако и за заједницу чији су чланови, а са циљем сталног напретка кроз учење и сазревање.

Секције, као и остали видови слободних активности, одвијају се по утврђеном плану и програму, који се сматра интегралним делом Годишњег програма рада школе, а евиденција о раду се води у посебним дневницима. Распоред се по правилу остварује једном недељно и јасно се ставља на увид ученицима. Осим већ постојећих, увек постоји отвореност за покретање иницијативе за нове секције и пројекте.

Циљеви програма слободних активности су:

- развијање интелектуалних потенцијала ученика који су неопходни за разумевање света у коме живе;
- развијање свести у погледу културног, националног и историјског наслеђа српског народа и свих осталих видова традиције и културе нашег тла, као и свести о томе да тек у суживоту свих чланова заједнице друштво може да оствари напредак;
- развијању свести о властитом националном идентитету и прихватању свих осталих културних, етничких и националних чинилаца нашег друштва, као јединствене целине којој и сâм ученик припада;
- развијање свести о значају међународних веза и утицаја друштава, те укључивања у процесе међународне интеграције;
- упознавање са основним тековинама Европске уније, њеним функционисањем, општим карактеристикама држава чланица и како бити одговоран грађанин Европске уније;
- развијање контаката са ученицима у партнерским државама и упознавање са условима њиховог школовања;
- развијање код ученика радозналост и отвореност за културе других народа и верских заједница, осећаја толеранције и права на различитост;
- поштовање људских и грађанских права и основних слобода;
- поштовање права деце;
- развијање и неговање другарства и пријатељства;

- јачање свести и о значају колектива и о индивидуалној одговорности;
- развијање тимскограда и неговање правих вредности;
- неговање властите критичке мисли ученика, креирање слободне и културне личности ученика, као и развијање способности да разумеју свет око себе;
- подстицање ученика на креативни приступ решавању проблема и сагледавању света око себе;
- стицање свести о значају очувања и неговања објеката природне и културне баштине;
- развијање ставова о превентиви, заштити и унапређењу животне средине;
- развијање националног, европског и светског идентитета;
- развијање толеранције, поштовања и припадности мултиетничком, мултијезичком, мултикултурном свету;
- развијање свести о државној и националној припадности;
- неговање српске традиције и културе;
- подстицање развоја свести о индивидуалној одговорности;
- оспособљавање ученика за самостално стицање знања и умећа;
- оспособљавање ученика да креативно користе своје слободно време;
- оспособљавање за самостално доношење одлука и стварање сопственог система вредности.

Задаци програма слободних активности су:

- окупљање ученика и подела задужења;
- организовање посета различитим институцијама;
- обиласци знаменитости града;
- организовање краћих путовања у околини града;
- посета културним и природним добрима Србије;
- посета културним објектима и музејима града;
- конкурисање за пројекте од значаја за развој и даље образовање ученика;
- учествовање на такмичењима и манифестацијама организованим у школи и ван ње;
- припремање прослава које се одвијају током школске године у школи;
- израда наставног материјала;
- прикупљање помоћи за угрожене;
- одржавање и присуствовање трибинама значајним за образовање и развој ученика;
- обиласци објеката различитих вероисповести;
- реализација пројеката од значаја за даље образовање и развој ученика;
- одржавање школског вебсајта;

Школски програм 2022/2026

-одржавање онлајн архиве докумената и фотографија који сведоче о 90 година дугој традицији школе;

-праћење активности канцеларије ЕУ у Србији;

-сарадња са школама у дијаспори;

-сарадња са институцијама културе и невладиним организацијама;

-благовремено информисање ученика о планираним и реализованим активностима.

У периоду 2022 - 2026. године планирају се следеће слободне активности ученика:

- Новинарска секција
- Креативно писање- драмске радионице
- Међупредметна сарадња
- Трибине
- Макетарска секција
- Учешће на фестивалу „Наук није баук“
- Фото секција
- Прослава Светог Саве
- Посета православним црквама / манастирима
- Ликовна секција
- „Обележавамо...“ (обележавање јубилеја)
- „Они су били ученици ГТШ „Неимар“ – прикупљање података о бившим ученицима, историјату школе...

Преглед секција и годишњи фонд часова

Р. бр.	Назив секције	Фонд час.	Задужен за организацију
1.	Ликовна секција	35	Никола Вучковић
2.	Фото и новинарска секција	35	Милош Ђорић
3.	Драмска секција	105	Милан Драча
4.	Макетарска секција	70	Љиљана Младеновић, Звездан Стипсић
Спортске секције			
1.	Фудбалска секција	35	Бојан Јовановић
2.	Кошарка	35	Јован Јовановић
3.	Шах	35	Никола Чолић
4.	Стони тенис	35	Јасмина Радоњић

Школски програм 2022/2026

План рада слободних активности

Активности	Време реализације	Активности ученика	Носиоци активности	Циљеви и задаци садржаја активности
Прикупљање потребних података о формираним секцијама (број и списак ученика и годишњи план рада секција)	септембар	Пријављивање за формиране секције	Наставници	развијање одговорности ученика на раду, подстицање алтруизма, развијање емпатије и предузимљивости
Ликовна секција	у току школске године	Организовање и реализовање активности	Никола Вучковић	развијање предузетничког духа, рано усмеравање ученика на професионалном плану, развијање одговорности ученика на раду
Фото секција	у току школске године	Организовање и реализовање активности	Милош Ђорић	развијање предузетничког духа, рано усмеравање ученика на професионалном плану, развијање одговорности ученика на раду
Драмска секција	у току школске године	Организовање и реализовање активности	Снежана Лазић	развијање предузетничког духа, рано усмеравање ученика на професионалном плану, развијање одговорности ученика на раду
Макетарска секција	у току школске године	Организовање и реализовање активности	Љиљана Младеновић, Звездан Стипсић	развијање предузетничког духа, рано усмеравање ученика на професионалном плану, развијање одговорности ученика на раду
Спортске секције	у току школске године	Организовање и реализовање активности	Јован Јовановић, Никола Чолић, Јасмина Радоњић	развијање предузетничког духа, рано усмеравање ученика на професионалном плану, развијање одговорности ученика на раду
Посета сајмовима и изложбама	у току школске године	Одлазак ученика у пратњи наставника	Предметни наставници	развијање естетских вредности, развијање навике посеђивања различитих манифестација
Хуманитарне акције	у току школске године	Иницирање, организовање и реализовање активности	Разредне старешине, ученици	неговање хуманих вредности и подстицање алтруизма, развијање емпатије и предузимљивости
Ученичка задруга	Током целе године	Организовање и реализовање активности	Педагошки руководилац задруге	Развијање предузетничког духа код ученика, јачање свести код ученика о значају тимског рада

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Одељењски старешина је педагошки, организациони и административни руководилац одељења. Свако одељење у школи има свог одељењског старешину. Одељењски старешина са за свако одељење одређује на почетку школске године од стране Наставничког већа из реда наставника који остварују наставу у том одељењу.

Програм рада одељењских старешина спада у групу васпитних програма који се у школи спроводе, а пре свега у циљу подршке развоју личности ученика и неговања сарадње са родитељима. Планови рада одељењских старешина се налазе у оквиру Годишњег плана рада.

Одељењске старешине координирају радом одељења и одељењског већа. Они свој програм реализују кроз одржавање часова одељењског старешине, одржавање родитељских састанака, сазивање и вођење одељењских већа, консултације и саветовање са ученицима, родитељима, стручним сарадницима, директором и предметним наставницима.

РАДНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

У односу на ученика – појединца:

- Пријем и помоћ у адаптацији на школску средину,
- Прикупљање релевантних података о ученику (од родитеља, учитеља, психолога, лекара, наставника, и самог ученика),
- Систематично вођење евиденције о развоју и школском напредовању ученика,
- Праћење понашања ученика у школи и ван школе,
- Упознавање ученика са обавезама и одговорностима Дежурног ученика.
- Подизање нивоа свести и осетљивости ученика, родитеља и колега за препознавање насиља, злостављања и занемаривања,
- Ангажовање у решавању проблема ученика (школских и осталих),
- Примена васпитно-дисциплинских и других мера из оквира своје надлежности у подстицању позитивног и осујећењу негативног понашања,
- Брига о здравственом стању и физичком развоју ученика,
- Да појача васпитни рад стручним радом одељењског старешине у вези са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права,
- Обезбеђивање заштите ученика, родитеља и колега од насиља, злостављања и занемаривања, Израда анализе успеха ученика.
- ЦИЉ: Формирање и неговање колективног духа, развијање другарства међу ученицима, формирање односа искрености и сарадње са професорима, сузбијање "лажне солидарности", развијање радних навика и одговорности, формирање позитивног односа према школској имовини, развијање свестраних и разноврсних интересовања ученика, праћење њиховог здравственог стања, помоћ у професионалном усмеравању и друго.

У односу на одељењску заједницу:

- Да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице
- Помоћ у организовању одељењске заједнице, и креирању програма рада,
- Изграђивање колективног духа и осећања припадности,
- Изграђивање атмосфере сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање,
- Реализовање одређених програма рада са одељењском заједницом,
- Укључивање одељења у шире активности школе,
- Организовање екскурзија и излета,
- Укључивање стручних лица из школе и друштвене средине у сарадњи са одељењском заједницом (психолог, уметници, новинари, лекари, јавне личности) јер школа треба да буде „отворен систем“,
- Усмеравање ученика у друштвено окружење (библиотеке, спортске клубове и др.)
- Термини реализације часа Одељењског старешине (ЧОС):
- Час Одељењског старешине одређује Одељењски старешина на почетку школске године. Терминими одржавања ЧОС-а се налазе уписани у Обрасцу распореда часова који се налази на Огласној табли. Ови термини се могу мењати у току школске године јер зависе од распореда часова одељењског старешине и свака промена ће се евидентирати и огласити на горе наведеном месту.

У односу на родитеље:

- Упознавање родитеља и прикупљање података неопходних за сарадњу,
- Информисање родитеља о њиховим правима и обавезама, и правима и обавезама ученика у односу на школовање и школу ,
- Организовање родитељских састанака (одељењских и групних) – тематских, радовних, ванредних,
- Подстицање и мотивисање родитеља на индивидуалне контакте контакте са одељењским старешином и предметним наставницима,
- Упућивање родитеља у педагошко-психолошко образовање („Школа за родитеље“, „Умеће родитељства“ – избор популарне литературе),
- Информисање родитеља о активностима школе,
- Организовање заједничких разговора са директором, психолога, наставницима, родитељима,
- Упознавање родитеља са Програмом за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања, разматрање појава насиља у школи
- Укључивање родитеља ученика који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права у појачан васпитни рад са истим учеником.
- ЦИЉ: Упознавање родитеља са проблемима и успесима у учењу и дисциплини њихове деце, прикупљање података о социјално–економским условима и развојним проблемима ученика, остваривању сарадње у предузимању и спровођењу заједничких мера ради постизања образовно-васпитних циљева.

Термини пријема родитеља:

На почетку школске године одељењске старешине одређују један час у току седмице када примају родитеље. Табела са терминима пријема родитеља стоји на Огласној табли и Зборници, на Ученичкој огласној табли и Сајту школе. Ови термини се могу мењати у току школске године јер зависе од распореда часова одељењског старешине и свака промена ће се евидентирати и огласити на горе наведеним местима.

У односу на стручне органе:

- Ангажовање у изради Годишњег програма рада школе,
- Остваривање увида у редовност наставе кроз дневничку евиденцију,
- Ангажовање у решавању ситуација оптерећености ученика (контролне вежбе, тестови, писмени задаци, графички радови и др.),
- Сарадња са наставницима у вези са избором ученика за такмичење,
- Сарадња са психологом, наставницима у вези са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе
- Предлози и размена мишљења и усаглашавање са наставницима у доношењу одлука о изрицању васпитно-дисциплинских мера,
- Учешће у идентификацији ученика за додатни рад и допунску наставу,
- Планирање, вођење и извештавање о раду одељењских већа,
- Стручно усавршавање у оквиру Одељењског и Наставничког већа која ће се односити на улогу и рад одељењског старешине,
- Унапређивање знања, вештина и ставова потребних за конструктивно реаговање на насиље,
- Сарадња са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика,
- Сарадња и са другим институцијама у зависности од потребе.

ЦИЉ: Координација и сарадња са члановима већа ради што успешније реализације свих предвиђених планова и побољшање квалитета васпитно образовног рада, налажење и заједничко спровођење ефикаснијих мера за побољшање резултата рада, уз правовремено информисање о свим значајним чињеницама у одељењу, размена искустава путем консултација и посета часова члановима већа и сличн У односу на педагошку документацију:

- Вођење прецизне евиденције о сваком ученику,
- Вођење евиденције о активностима које спроводи у појачаном васпитном раду са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права,
- Сарадња са директором школе и стручним сарадницима на плану уједначавања вођења документације и евиденције,
- Ажурно и прецизно вођење Матичне књиге, Записника са матурских испита на крају четвртог разреда,
- Прецизно и садржајно вођење Записника са састанака одељењских већа, Наставничког већа и родитељских састанака.

Наведени послови и задаци одељењског старешине могу да послуже као оријентациона програмска основа која се може дорађивати у зависности од тока и догађања у текућој школској години. Извештај о свом раду и раду одељења, одељењски старешина подноси најмање два пута у току полугодишта. Веома важан задатак одељењског старешине је да ради са ученицима и њиховим родитељима на превенцији насиља, злостављања и занемаривања.

Теме које је потребно обрадити на Часовима одељењског старешине:

1. Избор руководства одељењске заједнице, избор ученика за Ученички парламент; Упознавање ученика са организацијом рада школе, наставним планом;
2. Остваривање увида у социјалне и породичне прилике ученика;
3. Упознавање ученика са Правилником о награђивању и васпитно- дисциплинској одговорности ученика;
4. Организација акције „друг-другу“
5. Идентификовање склоности и потреба ученика и њихово укључивање у секције које су заступљене у школи;
6. Упознавање ученика са Повељом о правима детета, али и са обавезама ученика;
7. Разматрање проблема ученика код савлађивања градива;
8. Упознавање ученика са Програмом заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања
9. Упознавање ученика са Кућним редом;
10. Идентификација и укључивање у допунски рад ученика који имају јединице, а не похађају допунску наставу;
11. Рад на стварању одељењског колектива и осећања припадности;
12. Анализа успеха, изостајања ученика; Анализирање могућности за побољшање рада;
13. Одређивање ученика са одличним успехом да прате рад и успех слабијих ученика;
14. Разматрање најчешћих облика насиља у школи;
15. Предавање: Здрава исхрана, дијета;
16. Организација слободног времена;
17. Сређивање одељењске документације;
18. Анализа успеха, изостајања ученика; Анализирање могућности за побољшање рада;
19. Понашање ученика у школи и на јавном месту;
20. Разговор са ученицима о Значају хигијене и здрављу;
21. Неговање одговорности ученика према радном простору;
22. Предлози за побољшање атмосфере и међуљудских односа у школи;
23. Упознавање ученика са појмом и законском одредбом Инклузивног образовања;
24. Предавање: Значај волонтерског рада;
25. Развијање колективног духа у одељењу, пријатељство;
26. Понашање ученика у ситуацијама насиља;
27. Анализа успеха, изостајања ученика; Анализирање могућности за побољшање рада;
28. Усмеравање ученика у друштвено окружење

29. Развијање одговорности и разматрање значаја породице и породичних вредности;
30. Развијање толеранције и прихватања различитости;
31. Предавање: Болести зависности;
32. Развијање сарадње, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
33. Анализа сарадње ученика са слабијим успехом са менторима (ученици са бољим успехом);
34. Анализа сарадње одељењског старешине са ученицима;
35. Анализа целокупног образовно-васпитног рада за школску 2013/2014. годину (додатна, допунска настава, слободне активности, друге школске и ваншколске активности);
36. Сређивање одељењске документације; Формирање предлога оцене владања у сарадњи са одељењем

12. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА УЧЕНИКА

Школа омогућава формирање зреле и одговорне личности, способне да доноси добро промишљене и одговорне одлуке о властитој професионалној будућности и да их спроводи у дело.

Школа формира стручни тим за каријерно вођење и саветовање у чијем саставу су стручни сарадници и наставници. Тим у сарадњи са наставницима реализује праћење индивидуалних склоности ученика. Саветодавни рад обавља се током школовања, и школа, по потреби, сарађује са надлежним установама које се баве каријерним вођењем и саветовањем.

Школа помаже ученицима и родитељима у истраживању могућности за даље учење и запошљавање, односно идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и формирање сопственог става о томе.

Професионална оријентација и каријерно вођење представљају организован систем друштвене делатности на пружању континуиране помоћи појединцу током његовог целокупног каријерног развоја у слободном избору усмерења и опредељења, у образовању и професионалној активности са циљем постизања професионалног идентитета у складу са личним особинама и потребама тржишта рада за појединим занимањима.

Општи циљ програма је унапређивање каријерног вођења и саветовања у средњем образовању кроз јачање капацитета школских тимова за каријерно вођење за припрему и спровођење квалитетних школских програма и планова каријерног вођења и саветовања, као и да за различите циљне групе и у различитим секторима, послуже као основа за планирање, развој, евалуацију или унапређивање услуга каријерног вођења тако да:

- 1) буду доступне свим корисницима из одређене циљне групе;
- 2) доприносе развоју вештина управљања каријером код корисника;
- 3) њихови носиоци (организације, практичари) обезбеде квалитет активности, начина и приступа раду

Школски програм 2022/2026

Подручје рада/активност	Начин реализације активности	Носиоци активности
Организовање тима за каријерно вођење и саветовање.	Формирање тима; Израда акционог плана рада у текућој школској години, евалуација рада, извештавање	Директор школе, помоћник директора и психолошко-педагошка служба, чланови тима
Организовање мреже подршке у заједници	Договор о сарадњи са: Заводом за запошљавање, предузећима, Факултетима, различитим институцијама које организују и реализују различите програме радионица за ученике и наставнике	Управа школе, савет родитеља, тим за каријерно вођење и саветовање
Остваривање сарадње између Тима за каријерно вођење и ученика	Информисање ученика о активностима отварање електронске комуникације за размену идеја, оснаживање партиципације ученика у планирању и реализацији активности, дефинисање посебног термина за лични контакт ученика са представником Тима	Тим за каријерно вођење, одељенске старешине
Препознавање конкретних потреба ученика у домену каријерног вођења	Групно анкетање на почетку школске године, индивидуални разговори са ученицима	Тим за каријерно вођење и саветовање одељенски старешина
Тестирање ученика (интересовања, особине, вештине)	Групна и индивидуална тестирања	Тим за каријерно вођење и саветовање психолошко-педагошка служба
Радионице са ученицима на теме препознавања властитих жеља и могућности сагледаних са аспекта захтева занимања и тржишта рада; постављања циљева; оснаживања за тражење информација о занимањима и начину стицања звања; предузетништва; стицања вештина (писање биографије, портфолија)	На часовима ЧОС-а; на часовима грађанског васпитања; у посебно одабраним терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање, спољни сарадници, педагошко-психолошка служба
Информисање о свету занимања и начинима стицања звања	Професори свих наставних предмета у оквиру своје стручне области; Презентације факултета; Трибине са гостима предавачима (представници професија, Завода за запошљавање, незапослених...)	Тим за каријерно вођење и саветовање, професори
Организовање стручних посета фирмама и сајмовима образовања и запошљавања	У посебно организованим терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање
Радионице за професоре на теме: -оснаживање ученика за тражење информација; размена искустава	На стручним већима; У посебно организованим терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање

13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој еколошке свести, развијање љубави према природи као и о значају очувања прородних ресурса. Реализација овог програма омогућава активно и креативно провођење слободног времена, промовише здравље и безбедне стилове живота, развија позитиван став и мишљење о школи, толеранцију, другарство, солидарност и хуманост.

Укупни образовно-васпитни утицај школе, као и свих носилаца посла у области заштите и унапређивања животне средине, састоји се у оспособљавању и навикавању ученика да у свом слободном времену користе своја еколошка знања која ће их потстицати на стваралачки рад и унапређивање животне средине и личног здравља.

Циљ друштвеног корисног рада је да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности доприносе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници.

Задаци:

- Развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- Стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи, као и развој и неговање урбане и комуналне културе.
- Развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвеног корисног рада.
- Развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

План друштвено корисног рада је саставни део годишњег плана рада школе који садржи активности ученика и наставника као што су уређење школског дворишта, хола школе, кабинета и других просторија у школи.

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживог развоја и очувања природних ресурса. Школа доприноси заштити животне средине остваривањем активности у оквиру програма заштите животне средине заједничким истраживањем и акцијама локалне заједнице и школе.

Школски програм 2022/2026

План заштите и унапређивања животне средине

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци
Септембар	Формирање тима за заштиту животне средине, еколошке секције и израда плана активности заштите животне средине	Наставници биологије, ученици и запослени у школи	Унапређење свести ученика и запослених о заштити животне средине
Септембар	Дан пешачења у Нишу-Спомен парк Чегар	Наставници биологије, ученици, чланови еколошких секције	Унапређење свести ученика и запослених о заштити животне средине
Октобар и током године	Формирање ботаничке баште	Наставници биологије, ученици и запослени у школи	Опlemeњивање простора око школе
Новембар	Организовање трибине - Заштитимо природу	Еколошка секција, наставници биологије, ученици и запослени у школи	Унапређење свести ученика и запослених о заштити животне средине
Децембар, јануар, фебруар	Реализовање активности рециклирања пластичних затварача у хуманитарне и друге сврхе	Еколошка секција, наставници биологије, ученици и запослени у школи	Унапређење свести ученика и запослених о заштити животне средине, и хуманитарном раду
Март	Обележавање Дана заштите вода	Наставници биологије, ученици, чланови еколошких секције	Истицање штетности загађености вода на здравље људи
Април	Обележавање Дана планете Земље	Наставници биологије, ученици, чланови еколошких секције	Истицање глобалних еколошких проблема и опасности од њих
Мај	Еколошка акција – Уређење школског дворишта	Наставници биологије, ученици, чланови еколошких секције	Унапређивања квалитета животне средине у граду
Јун	Дан заштите животне средине	Наставници биологије, ученици, чланови еколошких секције	Скретање пажње јавности на конкретне проблеме у нашој животној средини

14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања као што су употреба дувана, алкохола, психоактивних супстанци, малолетничка делинквенција остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно старатељима, у сарадњи са локалном самоуправом, у складу са утврђеним потребама.

Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем, подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус, мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Насиље и злостављање јесте сваки облик једанпут учињеног, односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности учесника у образовању, запосленог и родитеља.

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности, у смислу овог акта, јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

У остваривање овог програма укључују се физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичног понашања.

На основу одредбе члана 10. Правилника о протоколу поступања ГТШ Неимар у одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање, Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања припремио је Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Општи циљ Програма је унапређивање квалитета живота ученика применом:

- Мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика;
- Мера интервенције у ситуацијама када се јавља дискриминација, насиље, злостављање и занемаривање.

Превенција од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања обухвата мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се :

- Подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- Негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- Истичу и унапређују знања, вештине, и ставови потребни за конструктивно реаговање на насиље;
- Обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Из различитих активности у области превенције потребно је истаћи: формирање тима за заштиту од дискриминације и насиља, формирање вршњачког тима и одређивање наставника ментора, дефинисање правила понашања и последица кршења правила, обезбеђивање простора у којима бораве ученици, развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља, развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру образовно – васпитних активности (теме у настави грађанског васпитања, ученичког парламента), умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља и др.

У превенцији дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања учествују сви актери: запослени, ученици и родитељи.

Запослени својим квалитетним радом и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања, вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба и дужни су да обезбеде заштиту ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља обавезни су да уважавају и поштују личност других – ученика, запослених, родитеља и трећих лица, поштују правила установе, све акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности, активно учествују у раду одељењске заједнице, као чланови Ученичког парламента и Школског одбора и доприносе превентивним активностима тако што својим понашањем не изазивају и не доприносе појави насиља, злостављања и занемаривања.

Интервенцију у одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да ученик трпи дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Из различитих активности у области интервенције потребно је истаћи: примену утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља, сарадњу са полицијом, Центром за социјални рад, здравственом службом и др., континуирано евидентирање случајева насиља, подршку ученицима који трпе и који врше насиље, као и саветодавни рад са родитељима.

Редослед поступака у интервенцији:

1. Сазнање о насиљу-откривање
2. Прекидање, заустављање насиља
3. Смиривање ситуације подразумева обезбеђивање сигурности за ученика, раздвајање, разговор са актерима.
4. Консултације се остварују непосредно по појави сумње и/или по стицању информација о насиљу. Обављају се у оквиру установе: са колегом, са тимом за заштиту ученика од насиља и/или са психологом, директором и лицем задуженим за обезбеђење школе. У зависности од сложености ситуације, консултације се могу обавити и са службама изван установе (полиција, Центар за социјални рад).
5. Предузимање неопходних мера на нивоу установе (информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици, договор о заштитним мерама према ученицима, предузимање законских мера и организовање посебних програма оснаживања ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља); по потреби укључивање надлежних служби. Подношење пријаве надлежној служби обавеза је директора установе.
6. Праћење ефеката предузетих мера – Тим за заштиту ученика је у обавези да, у сарадњи са запосленим у установи и релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера.

На основу посебног протокола у складу са специфичностима рада, установа дефинише Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и формира Тим заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Чланове тима именује директор школе.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања чине Сретен Васић, директор, Милијана Милошевић (замена Катарина Бранковић), психолог, Јована Филиповић, секретар школе и остали чланови Тима утврђени Годишњим планом школе.

Запослени у установи, (одељењски старешина, стручна служба, директор) у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља.

Задаци чланова Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања су да:

- учествују у обуци за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- информишу и пруже основну обуку за све запослене у установи са циљем стицања минимум знања и вештина неопходних за превенцију, препознавање, процену и реаговање на појаву дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања деце/ученика;
- организују упознавања деце/ученика, родитеља/старатеља и локалне заједнице са Општим протоколом за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебним протоколом;
- кординирају израду и реализацију програма заштите деце/ученика од дискриминације и насиља (превентивне и интервентне активности);
- организују консултације у установи и процењују нивое ризика за безбедност деце/ученика;
- прате и процењују ефекте предузетих мера у заштити детета/ученика;
- сарађују са релевантним установама;
- припремају план наступа установе пред јавношћу и медијима;
- организују евидентирање појаве насиља;
- прикупљају документацију;
- извештавају стручна тела и органе управљања.

Осим надлежности поступања у ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, задаци тима за заштиту јесу, нарочито, да:

- 1) анализира стање у остваривању равноправности и једнаких могућности;
- 2) припрема програм превенције;
- 3) информише учеснике у образовању, запослене и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи;
- 4) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања;
- 5) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите од дискриминације, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње на дискриминаторно понашање;
- 6) укључује родитеље у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања;
- 7) прати и процењује ефекте предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и даје одговарајуће предлоге директору;
- 8) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради спречавања и заштите од дискриминације;
- 9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.

15. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Школа као институција, чији је задатак да кроз плански и системски рад васпитава младе генерације, има посебну и одговорну друштвену улогу и посебан задатак у развијању превентивних активности и сузбијању васпитно-запуштеног и ризичног понашања ученика.

Циљ који школа треба да оствари у овој области је да код ученика, одговарајућим васпитно-образовним поступцима, развија позитиван, активан однос према здравом начину живота, формира потребу за чувањем и унапређивањем менталног и физичког здравља, да код младих формира свест о штетном дејству дроге на њихово ментално и физичко здравље, да утиче на младе да стичу знања и формирају негативан однос према психоактивним супстанцама и неприхватљивом понашању и развију механизме одбране за супротстављање различитим искушењима.

Ове циљеве школа остварује кроз активности тима за пружање подршке новим ученицима, тима за превенцију насиља, тима за инклузију, тима за медијацију, тима за заштиту здравља ученика, Ученичког парламента, активности на часовима одељењског старешине, секција, редовне наставе и кроз *План превентивних активности за сузбијање злоупотребе психоактивних супстанци*. Садржаји и план активности за сваку школску годину дати су у Годишњем плану рада школе.

У реализацији активности превенције и интервенције школа сарађује са релевантним институцијама у локалној заједници (ПУ Ниш, Дом здравља, Саветовалиште за младе, Центар за социјални рад, Институт за јавно здравље Клинички центар и др..) што се може видети и кроз планове и извештаје.

Осим рада са целим одељењем, ученици код којих се уочавају ризични облици понашања биће укључени у различите облике саветодавног рада (групне и индивидуалне) који ће реализовати стручни сарадници у сарадњи са одељењским старешинама, предметним наставницима, директором и родитељима/старатељима.

Школски програм 2022/2026

Превентивне мере и одговорна лица за примену превентивних мера

<i>Превентивне активности</i>	<i>Учесници у реализацији</i>	<i>Одговорна особа за спровођење активности</i>	<i>Време реализације</i>
Припремање програма заштите	Тим за заштиту	Директор и тим	Август, септембар
Представљање Посебног протокола за заштиту ученика од дискриминације, насиља и програма за заштиту од дискриминације и насиља	Одељењске старешине, ученици на часовима одељењских старешина, ученички парламент, наставничко веће	Секретар школе, Психолог школе	Септембар
Упознавање ученика са Правилима понашања у ГТШ Неимар	Одељењске старешине	Предметни наставник	Септембар, октобар
Упознавање Савета родитеља, Наставничког већа и Ученичког парламента са Правилима понашања у школи	Савет родитеља, чланови Наставничког већа, Ученичког парламента	Директор, психолог	Септембар
Развијање и неговање уважавања различитости и културе ненасилног понашања на часовима одељењског старешине, на осталим часовима	Одељењске старешине, наставници	Предметни наставници, чланови тима и одељењске старешине	Током године
Саветовање и појачан васпитни рад са ученицима који показују знаке насилног понашања	Одељењске старешине	Тим, одељењске старешине, психолог	Према потреби
Саветодавни рад и информисање родитеља о понашању ученика	Одељењске старешине	Тим и одељењске старешине, психолог	Према потреби
Пружање подршке ученицима у раду Ученичког парламента	Тим за подршку Ученичком парламенту	Тим за заштиту	Током године
Организовање обуке за наставнике на тему конструктивног решавања сукоба	Директор, педагошки колегијум и тим	Директор	Мај
Школска спортска такмичења и на нивоу града/фудбал, рукомет, атлетика, стони тенис	Стручно веће наставника физичког васпитања	Стручно веће наставника физичког васпитања	Фебруар и мај
Истраживање о учесталости и врстама дискриминације и насиља у школи	Психолог	Психолог	Децембар, мај
Вредновање програма прегледом документације и резултатима истраживања	Психолог и тим	директор	Јун- јул

Школски програм 2022/2026

Интервентне мере и одговорна лица за примену интервентних мера

<i>Интервентне активности</i>	<i>Учесници у реализацији</i>	<i>Одговорна особа за спровођење активности</i>	<i>Време реализације</i>
Спречавање и заустављање насиља и дискриминаторног понашања	Сви запослени у школи, посебно одељењске старешине и предметни наставници	Тим за заштиту	Према потреби
Пријављивање евентуалних случајева могућег насиља, злостављања и дискриминаторног понашања	Сви запослени у школи, посебно одељењске старешине и предметни наставници	Тим за заштиту	Према потреби
Дежурство координатора наставе за време наставе и одмора	Координатори наставе	Директор	Током године
Процена нивоа ризика	Тим и психолог	Тим и психолог	Према потреби
Појачан васпитни рад са ученицима који показују знаке насилног дискриминаторног понашања	психолог и одељењске старешине	Тим и психолог	Према потреби
Пружање помоћи и подршке ученицима који трпе насиље и дискриминаторно понашање, и њиховим родитељима	психолог и одељењске старешине	Тим и психолог	Према потреби
Рад комисије за спровођење дисциплинског поступка	Тим и одељењске старешине	Директор и координатор тима	Током године
Сарадња са школ. полицајцем и информисање надлежних служби/центар за социјални рад, муп итд.	Одељењске старешине, психолог и тим	Тим, директор, психолог	Током године
Праћење ефеката предузетих мера	Директор и координатори наставе	Директор	Током године
Израда и подношење извештаја директору школе о превентивним и интервентним активностима у одговору на насиље и злостављање	Тим	Тим	Током године континуирано и на крају школске године

Школски програм 2022/2026

План рада тима за превенцију насиља

<i>Време реализације</i>	<i>Активности</i>
септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Осигурање деце –преко јавне набавке мале вредности осигуравајућу кућу која се уговором обавезује да осигурање важи и ван образовне установе; - Свакодневна сарадња са државним органима и локалним властима; - Дежурства наставника у смени у којој ради школа, као и помоћно – техничко особље; - Обезбеђивање заштите деце и запослених у установи од пожара, предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност установа бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковођење њима и понашање у случају опасности; - Организација евидентирања појава насиља; - Прикупљање документације; - Извештавање стручних тела и органа управљања; - Едукација запослених и ученика; - Анкета ученика о евентуалној појави насиља у школи;
октобар - новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Дежурства наставника као и помоћно – техничко особље; ; - План заштите на екскурзијама, посете сајмовима; - Организација евидентирања и разврставања појава насиља и дискриминаторног понашања; - Прикупљање документације; - Извештавање стручних тела и органа управљања; - Едукација чланова ученичког парламента о појавама, евиденцији и превенцији насиља и дискриминаторног понашања;
децембар-јануар	<ul style="list-style-type: none"> - Сарадња у поступку прописивања и извршавања мера заштите и безбедности ученика са Министарством унутрашњих послова – одељење локалне самоуправе, Центом за социјални рад. Са локалном самоуправом - Организација евидентирања и разврставања појава насиља; - Прикупљање документације; - Извештавање стручних тела и органа управљања;
фебруар-март	<ul style="list-style-type: none"> - Праћење безбедности ученика у школи на свим нивоима и сарадња у поступку прописивања и извршавања мера заштите и безбедности ученика са надлежним установама; - Извршавање мера заштите; - Евидентирање појава насиља; - Извештавање стручних тела и органа управљања - Едукација ученика првог и другог разреда о мерама превенције насиља;
април-мај	<ul style="list-style-type: none"> - Реализација плана заштите на екскурзијама, сајмовима, такмичењима и прославама; - Сарадња са надлежним установама; - Извештавање стручних тела и органа управљања;
јун	<ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са Министарством унутрашњих послова, Центром за социјални рад и са локалном самоуправом; - Организација евидентирања и разврставања појава насиља; - Прикупљање документације; - Извештавање стручних тела и органа управљања;

16. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДИСКРИМИНАТОРСКОГ ПОНАШАЊА

1. Остваривање принципа једнаких могућности и недискриминације

Ученици, родитељи и запослени у образовно-васпитним установама треба да препознају потенцијалне изворе изазова насиља и да превентивним активностима допринесе њиховом смањењу.

Директор школе, поред осталих законом прописаних улога, има значајну улогу у остваривању атмосфере међусобног уважавања, поверења и поштовања.

Ниво активности	Садржај активности	Реализатори	Временска динамика
Појединац	- На часовима грађанског васпитања наставник помаже ученику да развије вештине за прихватање различитости међу ученицима и за ширење толеранције према другачијима од себе кроз разговор и радионичарски рад	- Одељенски старешина, психолог, педагог, наставници грађанског васпитања	- Два пута у току школске године
	- реализација радионице на тему различитих култура под називом „Туђе ципеле“ ради упознавања различитих верских уверења и језика, начина живљења, културних обичаја и сл. како би ученик видео како изгледа када си другачији од осталих	- Психолог школе, одељенски старешина, наставници грађанског васпитања	- Два пута у току школске године

Група	- обележавање дана лепих порука где ученици целе школе у оквиру ликовне радионице цртају/исписују уз помоћ креде по бетону поруке или цртеже кроз које показују како не маре за различитости међу њима	- Наставник ликовне културе, одељенске старешине	- 16. новембар, Дан толеранције
Одељење	На часу одељенског старешине – израда паноа који изражава хуманост према другима, без обзира на културне и верске различитости	Одељенски старешина	Једном у току школске године
Ученички парламент	- Представник парламента заједно са ученицима прави плани предлаже посете разним културним (изложбе, представе, концерти, поетске вечери), образовним и другим дешавањима ради упознавања различитих културних обележја и карактеристика	Координатор Тима за подршку Ученичком парламенту	- Током школске године
Наставничко веће	- Усвајање програма превенције дискриминације и дискриминаторског понашања	Сви наставници, стручни сарадници, директор	- Једном у току школске године
Активи	- Предлагање конкретних ваннаставних активности, на основу анализе стања по питању дискриминације - предлагање стручног усавршавања у области унапређивања превенције дискриминације	Предметни наставници	- Током школске године
Тим/ови	- Предлаже Педагошком колегијуму план стручног усавршавања у области заштите ученика од дискриминације	Чланови тимова и Педагошког колегијума	- На почетку школске године

Савет родитеља	<p>- Родитељи су упознати са садржајем “Приручника за пружање подршке развоју антидискриминативне културе у образовно- васпитним условима” на састанку Савета родитеља;</p> <p>Родитељи помажу ученицима у спровођењу ваннаставних активности које су усмерене на превенцију дискриминаторског понашања, подстичу дружење, толерантност на различитост, узајамно уважавање, сарадњу- усмеравају ученике на то да своје потребе изразе и задовоље кроз различите друштвено- прихватљиве норме</p>	Родитељи, ученици, наставници	10. децембар, Међународни дан људских права
-----------------------	--	-------------------------------	--

2. Начин пружања додатне подршке ученицима из осетљивих и мањинских група

Садржај активности	Начин реализације	Реализатор/и	Временска динамика
Пажљиво планирање састава одељења и распореда седења ученика на часу	Планирање одељења на такав начин да ученици осетљивих и мањинских група буду равномерно заступљени и распоређени	Директор, стручна служба школе, одељењске старешине	Август 2021. године
Пружање подршке ученицима и родитељима/хранитељима ученика у области образовања и васпитања, здравствене и социјалне заштите	Упућивање на здравствене установе, установе социјалне заштите, ИРК и друге институције ради остваривања одређених права	Одељењске старешине, стручна служба, представници институција	Током целе школске године
Индивидуални саветодавни рад са ученицима и родитељима, односно др. законским заступницима ученика	Саветовање у вези актуелних догађаја	Стручна служба, одељењске старешине	По потреби, током целе школске године
Радионице са ученицима на тему антидискриминаторног понашања, правила понашања у школи, правима и обавезама, као и о Протоколу о поступању у случајевима дискриминације, насиља,	Реализација радионица у основном и средњем образовању	Координатор Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, одељењске старешине,	Септембар и октобар 2021. године

злостављања и занемаривања		наставници грађанског васпитања	
Предавање са дискусијом за родитеље ученика на тему људских права и толеранције	Реализација предавања са дискусијом на родитељским састанцима и састанцима Савета родитеља	Стручна служба	Новембар 2021. године
Радионице са ученицима на тему људских права и права деце, као и толеранције	Реализација радионица у разредима основне и средње школе	Стручна служба, одељењске старешине, наставници грађанског васпитања	Новембар и децембар 2021. године
Радионице са ученицима на тему јачања самопоуздања, социјалних вештина и вештина одупирања вршњачком притиску	Реализација радионица у разредима основне и средње школе	Стручна служба, одељењске старешине, наставници грађанског васпитања	У другом полугодшту школске 2021/2022. године
Активно укључивање ученика осетљивих друштвених група у (ван)наставне активности и секције школе	Пружање подршке и подстицање ученика да узму активно учешће и животу и раду школе	Одељењске старешине, предметни наставници, руководиоци секција	Током целе школске године
Подстицање ученика на редовно похађање наставе	Саветодавни рад са ученицима и родитељима ученика	Стручна служба, одељењске старешине	Током целе школске године
Праћење образовно-васпитног рада са ученицима	Размена информација између стручне службе и одељењских старешина, обилазак наставе од стране директора школе и стручне службе школе	Директор, стручна служба, одељењске старешине	Периодично, током целе школске године
Неговање нулте толеранције на дискриминаторно понашање, као и благовремено и адекватно реаговање и санкционисање дискриминаторног понашања	Подстицање свих учесника образовно-васпитног процеса да пријављују дискриминаторно понашање, благовремено састајање Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и предузимање мера предвиђених Протоколом	Сви учесници образовно-васпитног процеса (ученици, родитељи, запослени)	Током целе школске године

3. Стручно усавршавање запослених

Стручно усавршавање наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и помоћника директора има за циљ:

- разумевање основних појмова везаних за дискриминацију у образовном контексту
- оспособљавање за препознавање свих облика и нивоа дискриминације, а посебно оних прикривених, мање видљивих
- препознавање посебних ризика од дискриминације којима су изражене осетљиве и рањиве групе
- информисање о новим видовима и нивоима дискриминације
- упознавање са законским оквиром и процедурама које се примењују у случајевима када се дискриминација догоди
- подизање на виши ниво компетенција за примену мера превенције и интервенције, односно реаговање на дискриминацију и заштиту учесника од дискриминације

Запослени ће се усавршавати на следећи начин:

Циљна група	Облик стручног усавршавања	Тема/е	Циљ/еви	Реализатор/и	Временска динамика
- Стручни сарадници, директор Школе, помоћник директора	Одобрени програми обуке и стручних скупова	- Појам дискриминације - Стратегија превенције и заштита од дискриминације - Људска и мањинска права и слободе - Расизам и права мањина	-Препознавање разних облика дискриминације - Подизање свести о толеранцији и различитости	- Наставници, психолог, социјални радник, директор	- Током целе школске године
-Стручни сарадници, Директор, помоћник директора	Неакредитовани програми (трибине, округли столови, панел дискусије, конференцијеи сл.)	- Модели превенције дискриминације и дискриминат. понашања - Јачање капацитета установа за суочавање са дискриминаторски м понашањем	- Уочавање нових могућности у превенцији дискриминације	- Радници школе, Директор	- Током целе школске године

- Стручни сарадници, наставници, директор, помоћник директора, родитељи, ученици	Стручно усавршавање у Школи (угледни часови, радионице, предавања, презентација).	- Толеранција - Предрасуде - Поштовање различитости по било ком основу	- Информисање - Изградња атмосфере толеранције - Унапређивање праксе - Праћење	Наставни кадар, стручна служба, директор	Током целе школске године
Запослени школе	Презентац. на седници Наставн. већа	Презентација приручника за антидискриминаторну културу и приручника "Дискриминација, не у мојој школи"	Упознавање запослених са садржајем приручника, односно подизање свесности и информисање запослених о значају антидискриминаторног понашања и неговању нулте толеранције на дискриминаторно понашање у образовно-васпитном процесу	Стручна служба школе	Прво полугодиште 2021/2022. године

4. Информисање о обавезама и одговорностима

Систем информисања се тиче свих актера образовања: наставника, васпитача, стручних сарадника, осталих запослених, ученика и родитеља/хранитеља.

Циљ информисања је да се циљне групе благовремено и редовно обавештавају о својим улогама, обавезама и одговорностима које имају у систему заштите деце/ученика у Школи и заједници.

Актери	Обавезе и одговорности	Начин информисања о обавезама и одговорностима	Реализатор/и	Временска динамика
Директор, помоћник директора, секретар	- Унапређује систем заштите безбедности ученика у Школи тако што усаглашава школске акте са изменама и допунама Закона о забрани дискриминације, и о свом раду информисање наставнике, васпитаче и стручне сараднике	- На седницама Наставничког већа	- Директор; - секретар	- У току школске 2021/2022. године

Наставници	- Превентивно делују реализовањем едукативне садржаја за ученике на тему дискриминације међу вршњацима	- Дискусија, дебата.	- Предметни наставници	- Новембар 2021. године
Родитељи/ старатељи и ученици	- Родитељи доприносе развоју толеранције, поштовању различитости дају позитиван пример тако што учествују у заједничкој изради паноа са децом поводом Светског дана особа са инвалидитетом који се обележава трећег децембра	- Излагање - у холу школе	- Стручна служба као координатор активности, а ученици родитељи/старатељу улози реализатора истих	- Децембар 2021. године
Чланови Тима за стручно усавршавање	- Праћење и усаглашавање стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника са изменама и допунама Закона о забрани дискриминације - похађање семинара у вези са темом (два наставника/стручна сарадника)	- Излагање са презентацијом на Наставничком односно стручном већу	- Наставници/ васпитачи и стручни сарадници	- Током школске 2021/2022. године

5.Облици и садржаји рада са учесницима у образовању ради превазилажења стереотипа и предрасуда, развијања свести о опасностима и штетним последицама дискриминације, унапређивања толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавања и поштовања различитости

С обзиром на то да су учесници у образовању у обавези да својим понашањем не доприносе, изазивају или учествују у дискриминацији, као и да активно учествују у активностима и органима Школе, потребно је да схвате своје обавезе и одговорности.

Учесници образов.	Активности	Циљ/еви	Исход/и	Реализатор/и	Временска динамика
----------------------	------------	---------	---------	--------------	--------------------

Одељенска заједница	- Омогућити ученицима слабијег имовног стања, да остваре право на коришћење посебних повластица (попут беспалтног превоза)	- Помоћ и подршка у савладавању препрека; -развој самопоуздања, - формирање позитивне слике о себи	- Ученик радо учествује и сарађује у разним активностима,у складу са својим могућностима	- Одељењски старешина у сарадњи са стручном службом школе, као и заинтересовани наставници	- Септ. 2021.год.и по потреби током целе школске године
Ученички парламент	- Укључивање ученика у израду школског панао поводом Дана дечијих права	- Развој свести о негативности дискриминац. у било ком облику; -афирмација себе као корисног члана друштва	- Ученик се оснажује за даље промовисање просоцијалног понашања	- Ученици школе уз координацију одељењских старешина и Тима за заштиту од насиља	- Новембар 2021.
Наставничко веће	- Награде у виду бесплатне екскурзије, излета, бесплатних карата за представе, позориште итд за ученике који промовишу недискриминативно понашање и однос	- Ојачати став ученика о дискриминацији као негативној друштвеној појави	- Ученик развија своје позитивне - просоцијалне ставовеи способности	- Директор, помоћник директора, наставници, васпитачи и стручни срадници	- Током школске 2021/2022. године
Наставници, одељенске стрешине	- На часовима грађанског васпитања односно на ЧОС-у кроз презентацију представити ученицима зашто је дискриминација лоша и да је у реду “бити различит”	- Подстицање на друштвено пожељно понашање	- Повећана толеранција на различитост, - Повећање спремности да се помогне тзв. “жртвама дискриминације”	- Разредне старешине, наставници	- Март 2022. године

6.Облици и садржаји рада са ученицима у образовању који трепе,чине или сведоче дискриминаторско понашање

Учесници у образовању	Садржај активности	Начин реализације	Реализатор/и	Временска динамика
Ученици	Израда и реализација индивидуалних оперативних	Индивидуални саветодавни рад стручне са ученицима	Чланови Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и	Током школске године, по динамици утврђеној планом заштите

	планова заштите за све учеснике кризне ситуације		занемаривања, стручна служба школе, одељењске старешине	
	Медијација	Током спровођења саветодавног рада са ученицима	Социјални радник школе који је похађао семинар о медијацији	Током школске године, по потреби
	Радионице за ученике на тему антидискриминаторног понашања	Реализација радионица на часовима одељењског старешине и часовима грађанског васпитања	Стручна служба школе, чланови Тима за заштиту од насиља, чланови Тима за превенцију насиља, одељењске старешине, наставници грађанског васпитања	Током школске године
	Спровођење заједничких (ван)наставних активности од стране учесника кризне ситуације, где би сви они били у истом тиму или на радили на истом задатку и остварили сарадњу	Излети, изложбе, приредбе, посете институцијама, секције, радионице, такмичења, прославе, свечаности, манифестације	Запослени школе	Током школске године
Родитељи	Активно учешће у изради и реализацији индивидуалних оперативних планова заштите за ученике који чине/трпе/ сведоче дискриминаторном понашању	Консултовање родитеља при изради плана заштите и активно учешће родитеља у реализацији плана (родитељ усмерава и прати понашање ученика код куће и о томе извештава одељењске старешине и стручну службу школе)	Одељењске старешине, стручна служба школе	Током школске године, по потреби
	Саветодавни рад и упућивање на надлежне институције	Индивидуално саветовање	Стручна служба школе	Током школске године, по потреби
	Активно учешће у животу и раду школе	Клуб родитеља, Савет родитеља, радионице, предавања, презентације, дискусије, манифестације у школи и ван школе	Запослени школе	Током школске године

Наставници, васпитачи, стручни сарадници	Израда и реализација индивидуалних оперативних планова заштите	у сарадњи са одељењским старешинама и родитељима ученика	Стручна служба школе, одељењске старешине	Током школске године, по потреби
	Саветодавни рад са ученицима и родитељима и појачан васпитни рад са ученицима	Индивидуални третман	Стручна служба школе, одељењске старешине	Током школске године, по потреби
	Помоћ наставницима у побољшању климе у одељењу	Консултације и размена инфорација	Стручна служба школе, одељењске старешине	Током школске године, по потреби
	Реализација радионица са ученицима и родитељима	Реализација радионица на часовима одељењског старешине и грађанског васпитања и у продуженом боравку школе	Стручна служба школе, одељењске старешине, наставници грађанског васпитања, васпитачи боравка	Током школске године, по потреби
	Ваннаставне и наставне активности, секције	Спортске и културне манифестације и догађаји у школи и ван школе	Наставници	Током школске године, по потреби
Остали запослени	Упознавање са Правилником и Програмом	Присуство седници Наставничког већа	Директор	Октобар 2021.
	Активно учешће у примени мера превенције и интервенције	Поступање у складу са Протоколом	Директор Наставници Стручни сарадници	У случајевима кризних ситуација, током школске године

7. Начин, облици и садржај сарадње са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима и другим установама и организацијама

Институција	Начин/и сарадње	Исход сарадње	Реализатор/и	Временска динамика
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	<ul style="list-style-type: none"> - Контакт стручне службе школе са водитељима случаја (консултације око ученика и породице ученика), у случајевима насиља у породици или школи, са вршњацима, у случајевима занемаривања, васпитне запуштености ученика; - Учешће на конференцији случаја; 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање водитеља случаја са проблематиком; - умрежавање са осталим институцијама (ПУ, здравствене службе, ЦПСУ и др.); - уколико се сумња на насиље потврди, ради се програм заштите, укључивање ученика у рад са релевантним службама; - консултације са релевантним институцијама у циљу заштите интереса ученика и што бољег опоравка и спремности да се ученик што пре укључи у редовне школске активности; 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, секретар, родитељи, представници центара за социјални рад 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби
ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ	<ul style="list-style-type: none"> - Измештање ученика из биолошке у хранитељску породицу; - доношење одлуке у циљу очувања интереса детета (заштита од насиља, задовољење основних животних потреба и права); 	<ul style="list-style-type: none"> - Заштита ученика од неповољних услова по развој у биолошкој породици; - опоравак ученика укључивањем релевантних служби и активности у оквиру школе и ван школе; 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, секретар, хранитељи, представници центара за породични смештај 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби

<p>ШКОЛСКА УПРАВА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обавештавање у случајевима насиља трећег нивоа; - анализа безбедности у школи; - учешће у конференцији случаја; 	<ul style="list-style-type: none"> - Информисаност о стању безбедности ученика у школи; - едукација наставника ученика у циљу превенције насиља; - консултације у циљу заштите интереса ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, секретар, хранитељи, представници Школске управе 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби
<p>ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обавештавање у случајевима насиља трећег нивоа; - интервенција у случају насиља у школи у коме је учествовало треће лице; - интервенција у случају дигиталног насиља; - консултације у конфликтним ситуацијама; - учешће у конференцији случаја; 	<ul style="list-style-type: none"> - Информисаност о случајевима насиља трећег нивоа и примена адекватних мера у разрешавању конфликтних ситуација; - утврђивање чињеница у вези дигиталног насиља; - јачање сарадње у разрешавању конфликтних ситуација; - консултације у циљу заштите интереса ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, секретар, хранитељи, представници Школске управе 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби
<p>ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Интервенција у случајевима занемаривања права детета на здравствену заштиту ученика; - интервенција приликом међусобног повређивања ученика у конфликтним ситуацијама; - учешће у конференцији случаја; 	<ul style="list-style-type: none"> - Појачана брига о ученику; - медицинско збрињавање повреде ученика; - консултације у циљу заштите интереса ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, секретар, хранитељи, представници здравствених служби 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби
<p>ДОМ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Размена информација о ученику и сарадња у интересу ученика; - учешће у конференцији случаја, уколико је ученик који је учествовао у конфликтној ситуацији на смештајуу Дому ученика; 	<ul style="list-style-type: none"> - Партнерско сагледавање стања ученика кроз укљученост обе институције; - консултације у циљу заштите интереса ученика. 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина, чланови Тима за заштиту од насиља, директор, помоћник директора, представници Дома ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - Током наставне године, према потреби

8. Начин поступања у случајевима када се дискриминација или дискриминаторско понашање догоди

Особа/орган/установа којој се пријављује дискриминација	Начин поступања у Школи	Реализатор/и	Исход/и
Одељењски старешина/наставник/ стручни сарадник	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје дискриминацију/дискриминаторско понашање - зауставља дискриминаторско понашање, уколико је то могуће - пријављује дискриминацију/дискриминаторско понашање директору, уколико су починилаци жртва одрасла лица - труди се да осигура безбедност за све учеснике (починилац, жртва, сведок) - обавља први разговор са учесницима, уколико је могуће - сачињава белешку о кризној ситуацији - обавештава чланове Тима - учествује у реализацији плана заштите - учествује у вредновању плана заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина - наставник - стручни сарадник - директор - помоћник директора - чланови Тима за заштиту од насиља - помоћни радници 	<ul style="list-style-type: none"> - Дискриминац./дискриминаторски акт је препознат - дискриминаторски акт је заустављен - ситуација је смирена - спречена је ескалација сукоба - сви учесници су безбедни - сачињена је белешка о кризној ситуацији - обавештени су чланови Тима - реализован је део плана заштите - вреднован је план заштите
Директор и помоћник директора	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са догађајем из белешке или у личном контакту - сачињава службену белешку о сазнању о догађају - прикупља чињенице од учесника и сведока, узимањем изјава (када је ученик у питању, у присуству родитеља односно законског заступника) - прегледава видео запис 	<ul style="list-style-type: none"> - Директор - одељењски старешина - наставник - стручни сарадници - чланови Тима - представници спољашње заштитне мреже 	<ul style="list-style-type: none"> - дискриминација/дискриминаторско понашање је примећено, - дискриминација/дискриминаторско понашање је заустављено, - осигурана је безбедност свим учесницима, - утврђене су околности под којима се догодила кризна ситуација, - обавештена је спољашња заштитна мрежа, - покренут је Законом предвиђен поступак против

	<ul style="list-style-type: none"> - одмах обавештава Тим - у зависности од процењеног нивоа, обавештава спољашњу заштитну мрежу о догађају - по потреби и у складу са Законом, покреће и води дисциплински поступак против запосленог - обавештава родитеље ученика, уколико је ученик учесник - учествује и прати реализацију плана третмана (када су ученици у питању) 		<p>запосленог, када се он јавља у улози починиоца.</p>
<p>Остали запослени (административно-финансијска служба, помоћни радници и др.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уочавају дискриминацију/дискриминаторско понашање - својим поступцима чине да се кризна ситуација смири и да учесници буду безбедни - пријављују дискриминацију/дискриминаторско понашање - сачињавају белешку о кризној ситуацији - својим понашањем спречавају даљу ескалацију 	<ul style="list-style-type: none"> - Секретар - шеф рачуноводства - благајник - лице за техничко одржавање - спремач/спремачица 	<ul style="list-style-type: none"> - дискриминација/дискриминаторско понашање је препознато, - дискриминација/дискриминаторско понашање је заустављено, - учесници у кризној ситуацији су безбедни, - о кризној ситуацији су обавештени директор и чланови Тима, - покренута је прописана процедура.

<p>Родитељ, односно законски заступник</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје дискриминацију/дискриминаторско понашање - уколико је могуће, у кризним ситуацијама прекида акт - обавештава директора о почињеној дискриминацији/дискриминаторском понашању - својим понашањем доприноси заустављању даље дискриминације/дискриминаторског понашања - учествује у планирању, реализацији и вредновању плана заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењски старешина - наставник - стручни сарадник - члан Тима - директор - представници спољашње заштитне мреже 	<ul style="list-style-type: none"> - дискриминација/дискриминаторски акт је уочен, - дискриминација/дискриминаторско понашање је заустављено, - учесници кризног догађајасу безбедни, - покренута је прописана процедура за заштиту учесника - установљен је план заштите.
--	---	---	---

9. Начин праћења, вредновања и извештавања органа Школе о остваривању и ефектима програма превенције дискриминације

Показатељи	Праћење		Вредновање		Извештавање	
	Извори података и начин праћења	Реализатор/и праћења	Начин вредновања	Реализатор/и	Начин извештавања и динамика	Реализатор/и
1. Учесталост дискриминатор. понашања и број поднетих пријава	<ul style="list-style-type: none"> - Подаци из евиденције Књиге дежурстава; белешке о кризним ситуацијама; усмене пријаве ученика, родитеља, наставника, других запослених или трећих лица; подаци са видео камере - Анализа извештаја, поступака, околности, предузетих мера 	<ul style="list-style-type: none"> - Стручни сарадници - Чланови Тима 	<ul style="list-style-type: none"> - У односу на врсту, степени учесталост испољеног насиља 	<ul style="list-style-type: none"> - Чланови Тима - Директор - Чланови стручних органа 	<ul style="list-style-type: none"> - Писани извештај, праћен статистичким подацима (директору, Савету родитеља, Школском одбору, Школској управи) 	<ul style="list-style-type: none"> - Координ. Тима
2. Распрострањ. различитих облика и нивоа дискриминације	<ul style="list-style-type: none"> - Подаци из евиденције Књиге дежурстава; белешке о кризним ситуацијама; усмене пријаве ученика, родитеља, наставника, других запослених или трећих лица; периодичне анализе и 	<ul style="list-style-type: none"> - Стручни сарадници - Чланови Тима 	<ul style="list-style-type: none"> - У односу на врсту, степени учесталост испољеног насиља 	<ul style="list-style-type: none"> - Чланови Тима - Директор - Чланови стручних органа 	<ul style="list-style-type: none"> - Писани извештај, праћен статистичким подацима (директору, Савету родитеља, Школском одбору, Школској управи) 	<ul style="list-style-type: none"> - Координ. Тима

	извештаји - Анализа конкретних случајева, белешки, извештаја					
3. Број лица изложених дискриминаторн. понашању	- Подаци из евиденције Књиге дежурстава; белешке о кризним ситуацијама, усмене пријаве ученика, родитеља, наставника, других запослених или трећих лица, подаци школске здравствене службе; подаци са видео надзора - Анализа околности, поступака, белешки, предузетих мера	- Стручни сарадници - Чланови Тима - Здравствена служба	- У односу на дате околности, врсту и степен насиља - У односу на улоге и задатке свих образовних субјекта у Школи - У односу на начин функционисања система заштите ученика у Школи	- Чланови Тима - Директор - Чланови стручних органа	- Писани извештај, праћен статистичким подацима (директору, Савету родитеља, Школском одбору, Школској управи)	- Координ. Тима
4. Учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених	- Подаци из педагошке евиденције; евиденција Тима - Анализа поступака, предузетих мера и ефеката	ељењске решине - Директор - Секретар ординаторТима	- У односу на претходно предузимане мере - Према ефектима мера	- Одељењске старешине - Наставници - Координатор Тима	- Кратак наративни извештај сачињен у одговарајућем обрасцу (директору и стручним органима Школе) - Тромесечно	-Одељењ. старешина - Наставн. -Координ. Тима
5. Број и ефекти предузетих мера	- Подаци о акцијама (назив, трајање, учесници) - Анализа резултата, извештаја, састава учесника	- Координатор Тима - Реализатори акције	- У односу на број, трајање, садржаје и састав учесника - У односу на резултате	- Координ. Тима	- Програм акције - Списак учесника - Наративни извештај (директору и стручним органима Школе) - Полугодишње	-Координ. Тима -Реализатор акције

Школски програм 2022/2026

6. Степен и квалитет укључености родитеља у животи рад Школе	- Подаци о учешћу - Анкете и њихова анализа	- Координатор Тима	- У односу на број учесника, садржаје активности и врсту акција	- Координ. Тима	- Списак учесника - Врсте акција - Наративни извештај (директору и стручним органима Школе) - полугодишње	- Координ. Тима
7. Остварене обуке у превенцији дискриминације и потребе даљег стручног усавршавања	- Подаци из евиденције стручног усавршавања у Школи - Анализа евалуационих листова са обуке, примене знања у конкретним ситуацијама	- Директор - Помоћник директора - Координатор Тима - Координатор Тима за стручно усавршавање	- У односу на евалуационе листове - Према броју и саставу учесника обуке	- Координ. Тима	- Кратак наративни извештај, са квантитативним показатељима (директору и стручним органима Школе) - Полугодишње	- Координ. Тима

15. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред наставе реализује и програм школског спорта. Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељењска такмичења и припреме за такмичења.

Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом.

Школски програм 2022/2026

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци
Септембар, октобар	Формирање школских спортских секција-мали фудбал, атлетика, кошарка, стони тенис и других на основу интересовања ученика	Стручно веће професора физичког васпитања, одељењске старешине	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Септембар	Организовање спортског такмичења поводом Дана школе (25. септембар)	Стручно веће професора физичког васпитања, одељењске старешине	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима
Током школске године	Реализација турнира у малом фудбалу	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Током школске године	Организовање хуманитарног турнира у малом фудбалу	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о помагању и солидарности са онима којима је потребна помоћ.
Прво полугодиште	Атлетско првенство школе	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Прво полугодиште	Реализација турнира у стоном тенису (Дан Светог Саве)	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима.
Друго полугодиште	Организовање спортског дана за ученике и професоре (спортска активност по избору)	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спорту
Током школске године	Реализација спортских активности у природи вожња бицикле, пешачење, планинарење.	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спорту
Током школске године	Учешће школских екипа ГТШ Неимар на такмичењима у организацији спортског савеза Србије и учешће у кросу	Стручно веће професора физичког васпитања	Подстицање ученичких ставова о здравом начину живота кроз ангажовање у спортским активностима.

16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Програм сарадње школе са друштвеном средином обухвата разноврсне активности које школа организује за ученике у сарадњи са привредним, културним и јавним установама. Сарадња се остварује са библиотеком Стеван Сремац, домовима културе, спортско рекреативним центром, галеријом, МУП-ом и другим установама.

Школа прати и укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе. План сарадње са друштвеном средином је саставни део Годишњег плана рада. ГТШ „Неимар“ је једина средња школа грађевинске и геодетске струке у граду и нишавском региону и неодвојиви је део локалне заједнице. Квалитетно сарађује са привредом и свим важнијим институцијама у граду. Да би се образовна делатност школе организовала као интегрални део привреде и друштва, да би задовољила захтеве и потребе грађевинске и геодетске делатности и обезбедила практичну наставу за ученике, остварује се стална сарадња са грађевинским предузећима, катастром и геодетским приватним фирмама.

Сарадња се посебно одвија и са предузећима која примају наше ђаке на праксу.

Унапредили смо сарадњу са „комшијама“ средњим школама у окружењу и Академијом струковних студија.

Наставиће се сарадња са Центром за социјални рад, пружањем података за ученике који су корисници Центра и оне који ће тек постати.

План је да сарађујемо и са другим школама, посебну пажњу поклањамо сарадњи са Гимназијом „Светозар Марковић“ и Економском школом јер су наши ученици чланови макетарске секције, заједно са вршњацима из те школе учествовали у пројектима, фестивалима, сајмовима.

Са Домом здравља Школа ће наставити сарадњу у складу са Програмом здравствене превенције.

Сарадња са МУП-ом је констатна, почев од процене безбедносне ситуације у нашој школи, па све до предавања ученицима, везано за њихову безбедност у саобраћају или предавање о штетности конзумирања психоактивних супстанци. Планирамо да предавања о безбедности током прослава матурске вечери постану редовна.

Планирамо наставак сарадње са Луткарским позориштем али и бољу сарадњу са Народним позориштем у Нишу.

Сарадња са локалном самоуправом о питањима у вези са финансирањем и развојем школе и могућност увођења нових образовних профила.

Сарадња са школском управом, саветницима, спољним сарадницима и инспекторима Министарства просвете, са Регионалним центром за стручно усавршавање запослених.

Такође је реализована сарадња са ЈКП „Наисус“ кроз дуално образовање, односно учење кроз праксу. У плану је да се за наредни период сарадња са овим предузећем одвија и кроз дуално образовање ученика на профилу Оператер основних грађевинских радова. План је да се анимирају и друге фирме и предузећа које би се укључиле у процес дуалног образовања. С тим у вези је неопходна сарадња и са Привредном комором у Нишу са којом заиста имамо добру сарадњу

Планирамо и још бољу сарадњу са високошколским установама, пре свега Грађевинско- Архитектонским факултетом у Нишу

Школски програм 2022/2026

План сарадње са локалном самоуправом

<i>Институција са којом се сарађује</i>	<i>Садржај сарадње</i>	<i>Време реализације</i>	<i>Носиоци активности</i>
Дом здравља	Систематски прегледи, предавања, саветовања, хуманитарне акције	Током године	Руководиоци секција, ученици, лекари, специјалисти, наставници
Црвени крст	Акције добровољног давалаштва, превенција болести зависности и полно преносивих болести	Током године	Ученици, вршњачки едукатори, активисти ЦК, наставници
Центар за социјални рад	Социјални статус ученика, проблеми ученика, пружање подршке ученицима са породичним проблемима	По потреби	Одељењскњ старешине, стручни сарадници, радници ЦЗСР
Тржиште рада	Могућности запошљавања, професионална оријентација	Током године	Наставници, ученици, радници Тржишта рада
Министарство просвете	Законска регулатива у васпитно-образовном раду	Током године	Директор, наставници, управа школе
Општина, локална самоуправа	Финансијска и организациона подршка	Током године	Управа школе, наставници, радници СО
МУП	Превенција делинквенције и друштвено неприхватљивог понашања	Током године	Ученици, школски полицајац, инспектори
„Јазас“	Вршњачке едукације, размена средњошколаца	Током године	Ученици, активисти
Основне школе	Промоција; Организовање дана отворених врата и сајмова	Током године	Ученици, предствници школе директор
Високе и више школе	Могућности уписа	Април/мај	Матуранти, представници високих школа
Социјални партнер	Бољи квалитет практичне наставе и боља сарадња са социјалним партнерима	Током године	Директор, професори практичне наставе за све профиле, организатори практичне наставе
Канцеларија за младе	превентивне активности, професионална оријентација	Током године	Психолог школе, ученици
Привредна комора	све активности везане за дуално образовање	Током године	Директор, радници ПК
Сектор за друштвене делатности	Финснсирање школе	Током године	Директор школе, Шеф рачуноводства, Секретар
Позориште	гледање представа	Током године	Наставници српског језика
Предузеће за путеве “ТРЕЈС АД НИШ” – Градилишта, погони, асфалтна база	Практична настава грађевинске и геодетске струке	Током године	Наставници практичне наставе
„ПУТ ИНЖЕЊЕРИНГ“ – Ниш, Градилишта, погони	Практична настава машинске струке	Током године	Наставници практичне наставе
“ГЕОДЕТСКИ БИРО” , Приватни геодетски бирои	Практична настава геодетске струке	Током године	Наставници практичне наставе
„ЛУКС Билдинг“ Грађевинска фирма	Практична настава грађевинске струке и за оператера	Током године	Наставници практичне наставе

Школа са локалном самоуправом сарађује развијајући партнерске односе. Локална самоуправа има непосредан утицај преко финансирања материјалних трошкова школе.

Ради праћења успешности сарадње школа унутар процеса самовредновања организује анкетање представника локалне заједнице у циљу утврђивања њиховог задовољства сарадњом и активностима школе. Анкетање се обавља анонимно како би било објективно. Мишљење добијено као резултат анкетања, узима се обзир у поступку самовредновања квалитета рада школе.

Пошто користи подршку локалне самоуправе за своје активности, школа истовремено пружа подршку развоју културе, спорта и грађанских иницијатива у својој локалној средини и тако доприноси унапређењу квалитета живота за све грађане.

17. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Сарадња школе и породице део је ширег подручја рада школе, означеног као сарадња школе са средином.

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Носиоци активности сарадње са родитељима, су сви учесници у васпитно - образовном процесу. Посебно је значајно место и улога одељењског старешине и стручног сарадника школе – школског психолога.

Садржаји сарадње проистичу из потребе школе, породице, развојних карактеристика младих на овом узрасту и индивидуалних потреба појединаца.

Сарадња школе и породице, мора се занивати на плану сарадње са родитељима, који је саставни део Годишњег плана рада. Са планом и програмом сарадње, родитељи се упознају на почетку школске године. Рад мора бити заснован на поштовању личности родитеља, уз уважавање знања и искуства родитеља са њиховом децом.

Сарадња са родитељима се остварује непосредно, кроз индивидуалне и групне разговоре, родитељске састанке и посредно, кроз Савет родитеља. Са родитељима сарађују сви запослени који су укључени у образовно – васпитни рад (одељењске старешине, наставници, школски психолог, секретар и директор).

Непосредна сарадња може бити индивидуална и групна. Индивидуално сарађују са родитељима: одељењски старешина, стручни сарадници, наставници, директор школе и други учесници у васпитно – образовном процесу, о питањима значајним за поједине ученике, родитеље, наставнике и одељењског старешину. Групна сарадња одвија се у оквиру: родитељских састанака, трибина за родитеље, савета родитеља школе, састанака родитеља и ученика, о специфичним проблемима на нивоу саветодавног рада. Родитеља информисе одељењски старешина. План садржаја рада, на родитељским састанцима, чини саставни део Годишњег плана рада.

Посредна сарадња школе и родитеља одвија се, преко делегата родитеља у органу управљања школе, савету родитеља, као и у оквиру свих других облика сарадње школе са средином.

Савет родитеља:

- предлаже представнике родитеља ученика у Школски одбор;
- предлаже свог представника у Стручни актив за развојно планирање и у друге тимове школе;
- предлаже мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно – васпитног рада;

- учествује у самовредновању квалитета рада школе, сваке године по појединим областима, а сваке четврте или пете године у целини;
- разматра предлог програма образовања и вапитања, развојног плана, годишњег плана рада, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;
- учествује у поступку предлагања изборних предмета и у поступку избора учбеника;
- разматра услове за рад ученика, услове за рад школе, услове за одрастање и учење;
- учествује у поступку прописивања мера заштите и безбедности ученика, за време боравка у школи и свих активности које организује школа;
- даје сагласност на програм и организовање екскурзија и других ваннаставних активности, и разматра извештај о њиховом остваривању;
- разматра и друга питања утврђена Законом и Статутом.

План рада Савета родитеља је сатавни део Годишњег плана рада. Информисање чланова Савета родитеља врши се посредно, објављивањем одговарајућих информација на огласној табли школе, на веб – сајту и путем поште.

Ради праћења успешности сарадње, школа унутар процеса самовредновања, организује анкетање родитеља, у циљу утврђивања њиховог задовољства сарадњом и активностима школе. Анкетање се обавља анонимно како би било објективно. Мишљење родитеља, односно старатеља, добијено као резултат анкетања, узима се у обзир у поступку самовредновања квалитета рада школе.

Школски програм 2022/2026

План укључивања родитеља, старатеља у рад школе

<i>АКТИВНОСТ</i>	<i>НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ</i>	<i>ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ</i>
Индивидуални разговори-информисање	предметни наставници према распореду објављеном на огласној табли и годишњем плану рада	током године
Одељењски родитељски састанци	одељењске старешине	према распореду у годишњем плану рада , по потреби и чешће
Саветодавни рад са родитељима ученика који имају тешкоће у понашању и учењу	психолог, директор, одељењске старешине	по потреби
Заједнички састанак група родитеља ученика са сличним проблемима	предметни наставници	по потреби
Учешће родитеља у Савету	директор	према плану
Учешће родитеља у Школском одбору	директор	према плану
Учешће родитеља у тимовима школе	координатори тимова, директор	према плану
Учешће у изради индивидуалних образовних планова	тим за инклузију	током године према потреби
Помоћ у акцијама Школе	директор, Ученички парламент, координатор парламента	током године
Учешће родитеља (волонтера) у презентацијама и другим активностима ученика и наставника	директор, одељењске старешине, предметни наставници	током године
Организација излета	одељењске старешине, предметни наставници	током године
Отворена врата	директор, ученички парламент, координатор ученичког парламента, предметни наставници	током године према плану

18. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Школа планира извођење излета и екскурзија, на начин и под условима утврђеним Правилником о наставном плану и програму образовања и васпитања за гимназију. План излета и екскурзија саставни је део годишњег плана рада школе. Приликом извођења излета и екскурзије води се рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика.

Програм и излети

Излети се планирају на почетку школске године, једнодневни су, реализују се у оквиру наше земље, а имају за циљ обogaћивање знања и разумевања природних и друштвених појава, уметничких дела, развијања склоности према науци, култури и уметности. Излети су усклађени са наставним планом и програмом образовања за обавезне и изборне предмете и омогућавају непосредно искуство из кога се најефикасније и најефективније учи.

Школа организује излете као што су:

- Сајам књига
- Сајам образовања
- Сајам грађевине

План излета саставни је део годишњег плана школе

Програм екскурзије

Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе.

Свака екскурзија мора да има свој циљ, задатак и садржај, односно, програм путовања који је саставни део Годишњег плана рада школе. Садржај екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и саставни су део годишњег програма рада школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и природних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објеката и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу, ради разматрања и доношења.

Екскурзија може да се изведе ако је савет родитеља дао сагласност на програм и цену екскурзије и избор агенције.

Програм екскурзије садржи: образовно-васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку документацију и начин финансирања.

Услови за извођење екскурзије

- Екскурзија се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.
- Изузетно, екскурзија може да се организује ако писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика одељења
- Извођење екскурзија за ученике истог разреда организује се са истим садржајем, по правилу истовремено.

Програм екскурзије

Један од могућих програма екскурзије могу бити: одлазак до Грађевинског факултета у Суботици, Новом Саду и Београду (за ученике четвртог разреда), обилазак ХЕ Ђердап (за ученике трећег и четвртог разреда), обилазак Републичко геодетског завода (за ученике трећег и четвртог разреда), обилазак разних високошколских установа и специјализованих радних организација. Овде треба додати и могућност реализације екскурзија кроз разне пројекте размене ученика и њихове мобилности (Регионална канцеларија за сарадњу младих западног Балкана, ЕРАСМУС, Фондације...). У том случају се, уз приложену документацију, тражи дозвола Министарства, родитеља, уз евентуалну додатну и здравствену документацију.

Екскурзије се планирају за ученике трећег и четвртог разреда и припреме почињу у другом, односно трећем разреду. Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзије су: директор школе, стручни вођа, одељенски старешина или други наставник, који је најмање једну годину изводио наставу у одређеном одељењу и кога одреди директор установе. Стручног вођу путовања одређује директор школе и бира се из реда наставника који остварују наставни план и програм. Стручни вођа путовања припрема и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја. Одељенски старешина координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика.

Приликом уговарања путовања, директор је обавезан да уговором са агенцијом обезбеди потребне услове за удобан и безбедан превоз ученика у односу на ангажован број аутобуса. Пре путовања директор сазива заједнички састанак свих ученика и родитеља који путују, коме присуствују стручни вођа пута и одељенске старешине.

После изведеног путовања, стручни вођа путовања и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања после чега стручни вођа у року од три дана сачињава извештај, који подноси директору, са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга.

Грађевинска техничка школа „Неимар реализује пројекат „**Уједињени на путу помирења**“ у сарадњи са Средњом школом из Новог Травника, а у оквиру програма **SUPERSCHOOLS**, који реализује Регионална канцеларија младих Западног Балкана, у сарадњи са ЕУ и Немачким министарством за развој.

Након што су се десиле 2 успешне размене ученика двеју школа, и након високих оцена очекујемо наставак сарадње ових школа. Овај пројекат ће бити дугорочан и очекује се дугорочно партнерство између ове две школе, као и потписивање протокола о сарадњи двеју школа, а све под покровитељство ЕУ и Регионалне канцеларије за сарадњу младих Западног Балкана.

19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на радној свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

У оквиру Програма безбедности и здравља на раду, орган управљања у школи је у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, донео два општа правна акта, која уређују тематику, везану за безбедност и здравље на раду запослених и ученика.

То су Правилник о безбедности и здрављу на раду и Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика, за време боравка у школи и свих активности које организује школа.

Именована је и овлашћена, сертификована фирма, за вођење послова у вези са одржавањем безбедности и здравља на раду – М Систем.

Правилником о безбедности и здравља на раду, се у складу са Законом о безбедности и здравља на раду, уређује спровођење безбедности и здравља на раду запослених у школи, у циљу стварања безбедних услова рада, заштите живота, здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду, имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу код послодавца, као и лица која се затекну у

радној околини, ради обављања одређених послова код послодавца, ако је послодавац о њиховом присуству обавештен.

Школа је дужна да спроводи мере безбедности и здравља на раду у виду:

- Превентивног и периодичног прегледа и испитивања опреме за рад
- Испитивање услова радне околине
- Доношења акта и процени ризика
- Оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад
- Вођења евиденција везаних за повреде на раду
- Осигурања запослених од повреда на раду

Запослени у школи су дужни да:

- поштују прописе о безбедности и здрављу на раду,
- обавесте послодавца, о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду,
- наменски користе средства и опрему личне заштите,
- подвргну се провери, да ли су под утицајем алкохола или других опојних средстава, по налогу лица за безбедност и здравље на раду,
- истакну своје здравствене недостатке, приликом ступања на рад,
- учествују у пружању прве помоћи приликом повреде на раду, и
- да не пуше где је то забрањено.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика, за време боравка у школи и свих активности које организује школа, обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност и то:

- у школској згради и школском дворишту,
- на путу између куће и школе,
- ван школске зграде и школског дворишта, за време остваривања образовно – васпитног рада или других наставних или ваннаставних активности које организује школа.

Одељењски старешина и предметни наставници су у обавези, да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељењске заједнице и одељењског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује школа, као и са начином понашања којим би се опасности могле избећи или отклонити.

Мере које ће Школа примењивати:

- Свакодневна сарадња са државним органима и органима локалне самоуправе;
- Дежурства наставника у смени у којој ради школа, као и помоћно - техничко особље;
- Осигурање ученика;
- Обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност деце у установи;
- Друге мере у циљу заштите и безбедности ученика школе утврђене Законом и општим актом установе.

Установа сарађује у поступку прописивања и извршавања мера заштите и безбедности деце и ученика са:

- Министарством просвете Републике Србије;
- Министарством унутрашњих послова – одељење локалне самоуправе;
- Центром за социјални рад локалне самоуправе,
- Одељењем за друштвене делатности локалне самоуправе;

Осигурање деце установа је обезбедила, преко јавне набавке мале вредности, осигуравајућу кућу која се у уговору обавезује да ученици буду осигурани и ван образовне установе.

У циљу заштите деце и запослених, у установи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност установа бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковођење њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених у сарадњи са управом противпожарне полиције и ватрогасним дежурством локалне самоуправе.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЗДРАВИХ СТИЛОВА ЖИВОТА

Здравствена превенција има за циљ изграђивање телесног, психичког и социјалног здравља и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи. Школа ове циљеве остварује кроз активности као што су: акција добровољног давања крви у школи, лекарски и систематски преглед свих ученика школе, стоматолошки преглед, предавања на теме штетности дувана, предавање о АИДС-у, наркоманији, организовање хуманитарних акција и друго.

Школа је превенцији физичког и менталног здравља посвећена кроз обавезну наставу, рад одељенских старешина, стручног сарадника-психолога и кроз друге облике факултативних ваннаставних активности.

У оквиру обавезне наставе кроз наставни програм биологије и физичког васпитања наставници редовно развијају знања, позитивне ставове и подстичу развијање здравих животних навика. У оквиру других наставних предмета такође се наглашавају ризици неадекватног понашања када се уче одговарајуће наставне јединице које су са тим темама повезане.

Ваннаставне факултативне активности, кроз организовање радионица, трибина, гледање и анализу филмова, и уз помоћ едукованих вршњачких едукатора и спољних сарадника промовишу здраву исхрану, апстиненцију од алкохола, одговорно понашање у циљу заштите репродуктивног здравља и превенцију од наркоманије.

Наставник биологије ће у наредном периоду редовно, на дан борбе против сиде, организовати предавања на тему коришћења заштите и спречавања настајања полних болести.

Школски програм 2022/2026

План безбедности и здравља на раду

<i>Подручје рада</i>	<i>Активности</i>	<i>Носиоци активности</i>	<i>Време реализације</i>
Безбедност на раду	Информисање запослених радника са прописаним мерама и нормативима безбедности на раду; Континуирано праћење исправности инфраструктуре школе и благовремено отклањање кварова; Провера противпожарног система; Обука запослених за противпожарну заштиту, једном годишње Коришћење централизованог видео надзора; Рад школског полицајца;	Директор Сви запослени	У току школске године, по потреби
Заштита здравља на раду	Информисање запослених радника о прописаним мерама у случају епидемије; Обука запослених радника о пружању прве помоћи; Дезинсекција и дератизација простора, два пута годишње; Набавка заштитне опреме Спречавање и мере заштите од ширења инфекције КОВИД 19	Завод за јавно здравље; Санитарна инспекција; Комунална инспекција; Сви запослени	У току школске године
Осигурање	Осигурање запослених; Осигурање школске имовине	Изабрана осигуравајућа кућа; Сектор за друштвене делатности	У току школске године
Праћење здравственог стања ученика	Реализација планираних систематских прегледа Информисање родитеља о добијеним резултатима специјалистичких прегледа	Дом здравља, здравствени радници, одељењске старешине	У току школске године
Едукација	Организовање трибина, радионица и саветовалишта о различитим темама везаним за здравље (разноврсна исхрана, хигијена, заразне болести, болести везане за неправилну исхрану, репродуктивно здравље, болести зависности)	Наставници и ученици	У току школске године
Хигијенски услови	Стална контрола хигијенских услова у школским просторијама и школском дворишту	Сви запослени, ученици	У току школске године
Средства за прву помоћ	Набавка	Директор	У току школске године

20. ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ

Програм подршке новим ученицима и запосленима

Циљ програма подршке новим ученицима и запосленим радницима је укључивање и оспособљавање у образовно васпитном раду

План подршке новим ученицима и запосленима

<i>Подручје рада</i>	<i>Активности</i>	<i>Носиоци активности</i>
Нови наставници	<p>Регулисање правних докумената; Упознавање са члановима колектива и простором школе; Упућивање запосленог радника у школска документа и правилнике; Упућивање запосленог радника у послове на којима је распоређен; Оспособљавање запосленог радника у писању педагошке документације; Посета часовима колега истих по позицији; Подршка у реализацији наставних и ваннаставних активности ПРАВИЛНИК О ПРИЈЕМУ НОВОДОШЛИХ КОЛЕГА У РАДНИ ОДНОС</p>	Директор, стручни сарадник, наставници, ученици, организатори наставе
Нови ученици	<p>Регулисање правних докумената у сарадњи са родитељима; Упознавање са члановима одељењске заједнице, одељењским старешином и простором школе; Упознавање са правилима школе; Подршка у образовању и социјализацији у сарадњи са родитељима; Израда програма за стицање елементарних знања из српског језика за ученике који га не знају у функционалној мери; Праћење адаптације у школској средини и напредовања у учењу у сарадњи са родитељима</p>	Директор, стручни сарадник, наставници, ученици, родитељи

Програм школског маркетинга

У школи се ради на маркетингу, односно на сталном унапређивању угледа и имиџа школе, њеној промоцији, не само у локалној заједници, већ и у ширем региону. Посебна пажња се посвећује медијској промоцији школе, њених ученика и наставника као и промоцији успеха и достигнућа као и постигнутих резултата. План маркетинга је саставни део Годишњег плана рада.

У оквиру маркетинга школе спроводе се активности као што су редовно ажурирање сајта школе и њене званичне фејсбук и инстаграм странице, штампају се постери и флајери који се користе промоцију школе по основним школама код ученика завршног разреда. Промоција школе врши се и на територији града али и шире. Сем промоције у основним школама, врши се стални маркетинг и у писаним и електронским медијима. Сарађујемо са свим медијима у граду, гостовање наших наставника и ученика поспешује промотивне активности које су за нашу школу веома битне. Често смо присутни на локалним телевизијама и у нишким новинама.

„Дан отворених врата школе“ је традиционално догађање где се на једном месту налазе сви ученички радови, промовишу занимања која се нуде ђацима, а на једном месту се могу и ученици и родитељи уверити шта наша школа нуди.

Школа се укључује у многобројне хуманитарне и еколошке акције, сарађујемо са другим институцијама и омладинским организацијама, активно смо укључени у њихове акције па је и то један вид промоције наше школе.

Планирамо учешће у пројектима који се нуде на територији града, као што је нпр сајам науке „Наук није баук“ на којем желимо да се покажемо и прикажемо неким иновативним пројектом, а конкурисаћемо и за друге пројекте који ће омогућити већу видљивост наше школе. У плану је и пројекат „Дани физике“ са Центром за промоцију науке, као и „Зелени кровови“ са Академијом струковних студија у Нишу, или неком невладином организацијом.

Планирамо и обнављање сарадње са Архитектонском школом из Бугарске што ће омогућити промоцију и маркетинг нађе школе и ван граница наше земље.

Од активности које су битне за подизање имиџа школе, наставићемо сарадњу са школама у граду, кроз заједничку реализацију активности у оквиру секција. Настављамо сарадњу са основним школама које поседују Ученичку задругу, па се надамо да Сајам ученичких задруга постане традиционалан. Како смо већ добијали средства од Центра за промоцију науке, очекујемо да у наредном периоду наставимо сарадњу. Обогаћени једносменски рад а поготову рад ученичке задруге нам много значе у промоцији школе. На овај начин желимо да привучемо што више ученика.

Учествујемо на плесу матураната, кросу РТС-а, спортским такмичењима у граду, хуманитарним акцијама, предавањима и радионицама у Научно технолошком парку.

Школски програм 2022/2026

План тима за маркетинг и промоцију школе

Активности	Начин реализације	Време реализације
Представљање школе по основним школама, кроз изложбе радова, презентације, макете	Састанак тима, организовање посете	Током школске године
Прикупљање података и ажурирање сајта школе, континуирано уређивање фејсбук странице школе	Припрема материјала, уређивање, ажурирање, договор о садржају	Током школске године
Сарадња са осталим тимовима на нивоу школе и ученичким парламентом	Састанци са другим тимовима	Током школске године
Сарадња школе са локалним и републичким електронским и писаним медијима, промоција школе кроз медије, гостовање на телевизијама	Договор о наступу, припрема промотивног материјала	Током школске године
Учешће у спортско-културним активностима у граду и шире, предавања и радионице	Крос, матурски плес, такмичења ученика	По календару МП
Сарадња са институцијама у граду и социјалним партнерима школе, учешће у акцијама које су организација града	Састанци, учешће у акцијама	Током школске године
Успостављање сарадње са другим школама у региону и републици	Састанак тима	Током школске године
Анализа реализације плана тима за текућу годину, припрема извештаја; Анализа уписа за наредну школску годину	Састанак тима	Јун, јул
Припрема плана за наредну школску годину	Састанак тима	Август

План унапређења материјално техничких ресурса

Побољшање услова рада и живота у школи је неопходно али су за то потребна средства. Сопствена средства су мала, док Сектор за друштвене делатности има ограничена средства, иако се средства предвиђена буџетом реализују и до 90%.

Идеја је да се реализацију неки од пројеката енергетске ефикасности било уз помоћ Града или општине, или аплицирањем на пројектима донатора или програма као што су ЕРАСМУС ПЛУС, ПРЕКОГРАНИЧНЕ САРАДЊЕ, RYCO или средстава која обезбеђује страни донатори или амбасаде. Циљ нам је: израда фасаде, поправка крова, замена олука. Аплицирали смо и код Јапанске амбасаде.

Планирати организовано укључивање у што већи број хуманитарних и еколошких акција, остваривати промотивна предавања у просторијама школе, као додатан вид промоције школе.

Планирати учешће у пројектима који се нуде на територији града, као што је нпр Сајам науке или „Наук није баук“ на којем желимо да се покажемо и прикажемо неким иновативним пројектом, а конкурисаћемо и за друге пројекте који ће омогућити већу видљивост наше школе.

Планирати и успоставити сарадњу са средњом стручном школом истих профила из иностранства, разменити искуства и ресурсе, маркетинг школе и ван граница наше земље, као што је раније остварена сарадња са школом из Монтане, Бугарска.

Опремљена је и ученичка задруга, средствима МПНТР, где се рад ученичке задруге унапређује коришћењем ЦНЦ машине. У међувремену смо добили и ласерски штампач од Министарства просвете, планирамо наставак рада на осавремењавању Ученичке задруге.

Аплицирали смо за средства Јапанске амбасаде у циљу замене термалног омотача школе.

У наредном периоду хитна нам је поправка крова (текући радови), набавка електронске опреме за учионице (пројектори) друга фаза реконструкције хидрантске мреже, уградња тракастих завеса у учионицама.

Поред ових, редовне су потребе за занављањем опреме за спорт, културу и образовање. Констатно је потребан материјал за рад ученика на образовном профилу Оператер основних грађевинских радова.

21. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА КОЈИ СЕ ОБРАЗУЈУ ПО ИНДИВИДУАЛНОМ ОБРАЗОВНОМ ПЛАНУ

Општи циљ: унапређивање квалитета живота деце/ученика са потешкоћама, талентоване деце, као и деце из социјално маргинализованих група, подстицање развоја све деце уз девизу "школа по мери детета".

Специфични циљеви:

1. Примена, развој и праћење модела добре инклузивне праксе у школи;
2. Обезбеђивање и унапређење квалитета наставе у образовању ученика са потешкоћама, талентоване и маргинализоване деце

Задаци тима за инклузивно образовање

1. Доношење плана и програма рада
2. Организовање активности на основу програма
3. Сарадња са интересорном комисијом
3. Анализа актуелне школске ситуације, идентификација деце са потешкоћама, и потреба за додатном подршком
4. Помоћ у индивидуализацији, изради и примени ИОП планова, праћење реализације ИОП-а, и евалуација
5. Вредновање остварености и квалитета програма рада
6. Вођење евиденције-педагошког досијеа ученика
7. Пружање додатне подршке ученицима са сметњама у развоју
8. Пружање додатне подршке родитељима ученика са сметњама у развоју
9. Пружање додатне подршке наставницима-планирање и реализација стручног усавршавања наставника

За ученике којима је због развојних тешкоћа, инвалидитета, специфичних тешкоћа у учењу, социјалне ускраћености и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, школа ће обезбедити отклањање физичких и комуникацијских препрека и обезбедити подршку у образовању кроз индивидуализацију, ИОП 1 или ИОП 2, у зависности од потреба, у складу са Законом.

Награде и похвале, стипендије

Ученик који постиже изузетне резултате похваљује се и награђује. Награде се додељују за освојено једно од прва три места на такмичењима и за успешно учење у слободним активностима. Такође, наставник ментор који је спремао ученика за такмичењем а он освојио једно од прва три места на републичком такмичењу, такође се похваљује и награђује.

Посебно, али значајно место у систему награђивања и похваљивања ученика, заузима избор ученика генерације и спортисту генерације, који се својим радом, залагањем, успехом и целокупним понашањем истиче међу својим вршњацима. Ученика генерације проглашава Наставничко веће школе на основу критеријума утврђених Правилником о проглашењу ученика генерације.

Ученицима који се истичу у раду школа обезбеђује стипендије, док се ученицима слабијег материјалног стања помаже у виду набавке половних уџбеника, гардеробе, куповине картица за превоз.

За ученике образовног профила Оператер основних грађевинских радова, школа обезбеђује стипендије. Конкретно, ради се о генерацији која је овај профил уписала по први пут 2022 /2023. године. План је да се са таквом праксом настави, у циљу промовисања овог образовног профила али и циљу да се помогне таквим ученицима и подстакне нови образовни профил. Неки ученици се опредељују за стипендије а неки за обезбеђивање бесплатног превоза.

Школски програм 2022/2026

План рада тима за инклузивно образовање

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	ВРЕМЕ
Анализа програма за инклузивно образовање и рада тима за претходну школску годину	Тим за ИО	Евиденција тима, извештаји	Септембар
Израда плана и програма рада тима за школску 2020-21. годину	Тим за ИО	Евиденција, план рада	Септембар
Упознавање Н.В, Савета родитеља и Ученичког парламента са инклузијом и планом рада за текућу школску годину	Координатор тима за ИО	Записник са Н.В, Савета Родитеља, УП	Октобар
Анализа актуелне школске ситуације: на почетку и на крају школске године: -број ученика којима је потребна додатна подршка и врста додатне подршке - ресурси школе за спровођење инклузивног образовања.	Тим за ИО, Тим за самовредновање	Чек листе, база података, евиденције	Октобар
Анализа стања : -број ученика који понављају разред, долазе из друге средине, маргинализоване, запуштене, злостављане деце	Тим за инклузију, Одељењске старешине	Евиденције	Током године
Формирање базе податаке: -број деце са сметњама у развоју -број надарене деце -број маргинализоване деце -Редовно ажурирање базе	Тим за ИО, ППС		Током године
Сагледавање потреба за изработом и применом ИО у првом и по потреби и осталим разредима	Тим за ИО, Одељењске старешине	Опсервација ученика, процене наставника	Током године
Унапређивање програма-планирање наставе у складу са могућностима ученика	Тим за ШРТ, Тим за Самовредновање, Тим за ИО	Планови, Евиденције, извештаји, продукти	Током године
Пружање додатне подршке ученицима	Тим за ИО, Наставници	Евиденције, извештаји, педагошки досије	Током године
Праћење напредовања ученика	Наставници, психолог	Евиденције, извештаји, педагошки досије	Током године
Сарадња са наставницима при конципирању индивидуализације наставе, ИОП-а, праћење реализације, евалуација	Тим за ИО, Наставници	Евиденције, извештаји, педагошки досије	Током године
Ученичка акција у вези прихватања различитости, израда панона	Ученички парламент, Тим за заштиту	Продукти, фотографије, извештаји	Током године
Сензибилизација родитеља-предавање за родитеље на тему "Инклузија у школи"	Руководилац тима, Одељењске старешине	Извештаји, евиденција присутних, коментари	Током године

Школски програм 2022/2026

		родитеља	
Организовање и реализација активности инклузивном образовању	Тим за ИО	Продукти, извештаји	фотографије, Током године
Организовање школских акција: Вршњачки тим, Ученички парламент (нпр. Дечија права, толеранција..) -информисање јавности медијским путем	Одељењске старешине, Тим за инклузију	Продукти, извештаји	фотографије, Током године
Едукација ученика из редовне популације о сузбијању предрасуда о корисницима ИОП -кроз обавезне изборне предмете -кроз ваннаставне активности -путем пројектних школских активности -реализацијом радионица -кроз ангажовање Ученичког парламента	Одељењске старешине; Ученички парламент; Секције	Продукти, извештаји, документација	фотографије, педагошка Током године
Јачање међуресурске сарадње -унапредити сарадњу са другим институцијама по питању инклузивног образовања	Тим за ИО, Директор	Извештаји, евиденције	Током године
Јачање професионалних компетенција наставника путем: -предавања -саветодавно -упућивањем на стручну литературу -организовањем семинара	Тим за ИО	Извештаји, евиденције	Током године
Анализа рада тима и реализације програма, вредновање резултата рада	Тим за ИО	Извештаји, евиденције	Децембар, јун
Евалуација програма и предлог за израду програма за наредну школску год	Тим за ИО	Извештаји, евиденције	Август, септембар

Садржај:

1. УВОДНИ ДЕО	1
2. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ	6
1. Архитектонски техничар	6
2. Грађевински техничар	6
3. Геодетски техничар	6
Грађевински техничар	7
4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	8
5. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОМ РАДУ	21
<i>Начин остваривања принципа у образовно – васпитном раду .....</i>	21
<i>Начин остваривања циљева у образовно – васпитном раду .....</i>	23
<i>Начин остваривања исхода у образовно – васпитном раду .....</i>	25
<i>Начин остваривања стандарда у образовно – васпитном раду .....</i>	26
ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА	32
ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	36
6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	40
7. ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	44
8. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, САДРЖАЈ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ	47
Ученички парламент	47
Одељењске заједнице	48
Разредне заједнице	49
Обогаћени једносменски рад	49
Ученичка задруга	49
9. НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ УЧЕНИКА СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ДВОЈЕЗИЧНОГ ОБРАЗОВАЊА	51
10. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	52
11. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	55
12. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА УЧЕНИКА	63
13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	65
14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	67
15. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	71
16. ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДИСКРИМИНАТОРСКОГ ПОНАШАЊА	76
15. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	93
16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ	95
17. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	98
18. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА	101
19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	103
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЗДРАВИХ	

Школски програм 2022/2026

СТИЛОВА ЖИВОТА	105
20. ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ	107
<i>Програм подршке новим ученицима и запосленима</i>	107
<i>Програм школског маркетинга</i>	108
<i>План унапређења материјално техничких ресурса</i>	110
21. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА КОЈИ СЕ ОБРАЗУЈУ ПО ИНДИВИДУАЛНОМ ОБРАЗОВНОМ ПЛАНУ	111

